ҒАЛАБА БАЙРАМИ МУБОРАК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 107 (17.985). • 9 май 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

Б. Жуков чизган расм.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИ

КПСС XXVI съезди хўжалик механизмини янада такомиллаштириш соҳасидаги тадбирлар комплексида хўжаликни бошқаришнинг ташкилий структурасини, унга раҳбарлик қилиш услуби ва методларини узлуксиз яхшилашни олдинги ўринлардан бирига чиқариб қўйди. Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишларида ишлаб чиқаришни янада марказлаштириш, ихтисослаштириш ва кооперациялар негизида ишлаб чиқариш ва саноат бирлашмаларининг ташкилий структурасини планли равишда яхшилаш ва уларнинг ишида самарадорликни ошириш кўзда тутилган.

Эндиликда индустрияда жами саноат маҳсулотининг қарийб ярмисини ишлаб чиқараётган тўрт мингдан кўпроқ ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ишлаб турибди. Илғор бирлашмалардан «ЗИЛ», «МЭЛЗ», «Ломо», «ВАЗ», «Электросила», «Уралмаш» ва бошқаларнинг тажрибаси қудратли комплексларда маҳсулот ишлаб чиқариш анча тезроқ ривожланишидан, буюмларнинг сифати яхшиланишидан, моддий ва меҳнат ресурсларидан самаралироқ фойдаланилишидан далолат бериб турибди.

Пировард маҳсулотни ишлаб чиқариш туфайли технологик жиҳатдан боғланган кўпгина турдош корхоналар битта комплексга бирлаштирилса, аниқ меҳнат маромини йўлга қўйиш, заводларни бутун бирлашма учун зарур бўлган заготовка ва узелларни кўплаб ишлаб чиқаришга ихтисослаштириш учун яхши шароит яратиш осонроқ бўлади. Йирик комплексларнинг моддий ва молиявий имкониятлари ўсиши ишлаб чиқаришни янги техника асосида тезроқ реконструкция қилиш, социал масалаларни самаралироқ ҳал этиш имконини ҳам беради. Қудратли бирлашмаларнинг турдош заводлар билан бевосита узоқ муддатли алоқаларни йўлга қўйиши, ҳамма буюртмаларни муваффақиятли бажариши енгилроқ бўлади.

Шундай бўлишига қарамай, баъзи тармоқларда бирлашмалар тузиш пайтида ишлаб чиқаришни интенсивлаш, унинг самарадорлигини ошириш масалалари диққат марказига қўйилмаяпти. Ўз вақтида баъзи бирлашмалар расмий белгиларига — заводлар бир шаҳарда жойлашганлиги ва бир министрлик ихтиёрида бўлганлиги учунгина шоша-пиша тузилган эди. Технология билан ўзаро яхши боғланмаган бундай бирлашмалар ишлаб чиқаришни марказлаштириш ва ихтисослаштиришнинг афзалликларидан тўла-тўкис фойдаланиш имконини бермайди. Ҳатто майда корхоналарнинг раҳбарлари ҳам бирлашмага кириш вақтида мустақиллик жиловини қандай қилиб бўлмасин ўзида сақлаб қолишга уринишии — яна бир камчиликдир. Ҳозирги вақтгача ўн саккиз мингтага яқин корхона бирлашмалар системасига қўшилган бўлса ҳам, аммо улардан 42 проценти юридик жиҳатдан мустақиллигича қолди. Бу эса ички кооперация алоқаларини ривожлантиришга ҳалақит беради, бошқарув аппаратининг қисқартирилишига тўсқинлик қилади, албатта.

Ҳозир бир қанча тармоқларда кўпгина майда бирлашмалар тузилганлиги энди равшан бўлиб қолди. Чунончи, Химия ва нефть машинасозлиги министрлигида тузилган 40 та ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига 77 та корхона киритилди. Бунинг устига бирлашма атиги иккита ва ҳатто битта заводни ўз ичига олади. Ишга мана шундай ёндашилган тақдирда бошқарув аппарати кўпаяверади, иш самарадорлиги ва сифатини оширишда жиддийроқ силжиш бўлишига умид қилиш эса қийин.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг хўжалик механизмини такомиллаштириш тўғрисида 1979 йил июлида қабул қилинган қарорида саноатнинг хўжалик ҳисобидаги асосий бўғини бўлган ишлаб чиқариш бирлашмаларини яқин икки-уч йилда тузиб бўлиш кўзда тутилган эди. Бу муддатнинг тугашига тобора камроқ вақт қолмоқда. Бу ишдаги тажрибалар даври орқада қолиб кетган, орттирилган тажриба эса бошқаришнинг икки-уч бўғинли системаси ўзининг катта афзалликларини кўрсатган ҳозирги пайтда муҳим хўжалик-сиёсий ишни янада зўр ғайрат ва изчиллик билан олиб бориш зарур. Маҳкамачилик манфаатларига эмас, балки давлат манфаатларига риоя қилиш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш йўлидан бориш — бу ишдаги бош масаладир.

«Хўжаликни бошқаришнинг жонли, ривожланувчи организмини қотиб қолган, одатдаги формаларга мувофиқлаштириш ярамайди, — деб уқтирди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида. — Аксинча, формалар ўзгариб турадиган хўжалик вазифаларига мувофиқлаштирилиши керак».

Ишлаб чиқаришни марказлаштирган пайтда ҳар бир тармоқда, шунингдек ҳозиргача тузилган барча комплексларда ҳам бирлашмаларни ривожлантириш лойиҳаларини ишлаб чиқиш, бу лойиҳаларни планли равишда амалга ошириш лозим. Чунки корхоналарни ягона раҳбарлик остига тўплаш — ишнинг бошланиши, холос. Бошқариш структурасини узлуксиз ва планли равишда такомиллаштирмоқ керак. Ҳар бир министрлик бирлашмаларни ривожлантириш тадбирларини беш йиллик план лойиҳасига киритиши зарур.

Хўжаликни бошқаришнинг тармоқ ва мамлакат миқёсидаги самарали системасини вужудга келтириш ҳамма поғоналардаги ишни пухта ташкил этишни талаб қилади. Ҳозир янги бирлашмаларни тузиш ва ишлаб турган бирлашмаларни ривожлантириш билан асосан тармоқ министрликлари шуғулланмоқда. Энг яхши тажрибани ўрганиш ва таҳлил этиш, уни тармоқлар ўртасида баҳам кўриш ҳозирча чинакамига йўлга қўйилгани йўқ. Бирлашмалар СССР Госпланининг, СССР Меҳнат ва иш ҳақи масалалари давлат комитетининг, бошқа идораларнинг тобора кўпроқ эътибор беришини талаб қилади.

Партия XXVI съезди қарорлари асосида умуман мамлакатда бирлашмаларни тузиш ва ривожлантиришнинг узоқ муддатли программасини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Бу программада ишлаб чиқаришни марказлаштириш ва ихтисослаштиришнинг тармоққа оид жиҳатларини эмас, шу билан бирга территориал жиҳатларини ҳам эътиборга олиш, ишларнинг конкрет бажарилиш муддатларини, уларни амалга ошириш учун керакли ресурсларнинг ҳажмини, олиниши мумкин бўлган самарани белгилаш муҳимдир.

Маълумки, индустриямиз тармоқларида бошланғич ишлаб чиқариш бўғинидан ташқари, хўжалик ҳисобидаги оралиқ бошқарув бўғини — Бутуниттифоқ ва республика саноат бирлашмалари ҳам тузилмоқда. Бу бўғин баъзи тармоқларда ҳозирча унчалик самарали ишламаяпти. Иккинчи томондан, автомобиль саноатининг тажрибаси йирик ишлаб чиқариш бирлашмаларини тўғридан-тўғри министрликка бўйсундириш мақсадга мувофиқ эканини кўрсатмоқда.

Мана шундай икки бўғинли бошқарув системаси оқилона ва тежамлироқдир.

Министрликлар ва ишлаб чиқариш бирлашмаларининг партия ташкилотлари ишлаб чиқаришни бошқаришни КПСС XXVI съезди кўрсатмалари асосида такомиллаштириш вазифаларини ҳал этганда, ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилишнинг эски формаларига ўжарлик билан ёпишиб олаётган, бу ишни ўз ҳолига ташлаб қўйган раҳбарлардан қаттиқ жавоб талаб қилишлари керак. Айни вақтда энг яхши тажрибани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш лозим. Хўжалик механизмини такомиллаштириш — ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг, экономикани интенсивлаш йўлига тезроқ кўчиришнинг қудратли резервидир.

[«ПРАВДА» газетасининг 8 майдаги бош мақоласи].

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

Миллий байрам — мамлакат фашист босқинчилардан озод қилинган куннинг 36 йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти ўртоқ Густав Гусакка, ЧССР ҳукуматининг Раиси ўртоқ Любомир Штроугалга табрик телеграммаси йўлладилар. Телеграммада бундай дейилади:

«1945 йил 9 май куни — Чехословакия халқлари тарихида шонли воқеадир. У Чехословакия диёрига озодлик келтирди, мустақил ривожланиш ва ижтимоий тараққиётнинг порлоқ истиқболини очди. Ўтган йиллар давомида ишчилар синфи, кооперациялашган деҳқонлар ва меҳнаткаш зиёлилар ўзларининг синалган авангарди — Коммунистик партия раҳбарлигида янги жамият қурилишида, экономика, фан, маданиятни ривожлантиришда ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишда жуда катта натижаларга эришдилар.

Бу йил сизларнинг миллий байрамингиз алоҳида аҳамият касб этмоқда. ЧКП-нинг яқинда бўлиб ўтган XVI съезди ривожланган социализм қурилишининг кейинги йиллардаги марраларини белгиловчи муфассал программани ишлаб чиқди. Яна бир неча кундан кейин чехословак халқи Чехословакия Коммунистик партиясига асос солинган куннинг 60 йиллигини нишонлайди. Партия ҳамма синовларга бардош берди ҳамда ўз юбилейини жамиятга раҳбарлик қилишнинг катта, қимматли тажрибасини орттирган жанговар ва етук сиёсий куч бўлиб кутиб олмоқда. Мана шу муҳим воқеалар чехословак меҳнаткашларини мамлакат сиёсий ва социал иқтисодий турмушининг ҳамма соҳаларида янгидан-янги зафарли ишларга руҳлантириши шубҳасиз.

Ҳозирги Чехословакия социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга, Варшава Шартномаси ташкилоти билан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг фаолиятига муносиб ҳисса қўшаётган, Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, тинчлик учун, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун курашда актив ҳаракат қилаётган юксак даражада ривожланган илғор давлатдир. ЧССРнинг изчил тинчликсевар ташқи сиёсати халқаро миқёсда кенг таҳсинга сазовор бўлди.

Совет кишилари замон синовидан ўтган, марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига асосланган Совет — Чехословакия дўстлиги мустаҳкамланиб, ривожланиб бораётганидан чуқур мамнуният изҳор этадилар. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартномага мувофиқ равишда доимо чуқурлашиб бораётган сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқалар социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга кўмаклашмоқда. КПСС XXVI съездининг ва ЧКП XVI съездининг қарорлари бу йўлда очаётган янги кенг истиқболлар мамлакатларимизнинг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади».

Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар қардош Чехословакиянинг барча меҳнаткашларига бахт-саодат ва равнақ, ривожланган социалистик жамият қурилишида янгидан янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИГА

Улуғ Ватан урушининг жангларида халқ бахт-саодати учун, ер юзида тинчлик ўрнатиш учун ўз қонини тўккан, жонини фидо қилган кишилардан замондошларнинг ва авлодларнинг миннатдорчилиги чексиздир. Совет Иттифоқи Қаҳрамони, гвардиячи генерал-майор Собир Раҳимов хотираси халқларнинг қалбида абадий барҳаёт кишиларнинг биридир.

С. Раҳимов ёшликдан қўлига қурол олиб ўзини армия хизматига бағишлади. Ўзбек йигити босмачи тўдаларга қарши жангларда кўрсатган жасорати учун ўзининг биринчи ордени — Қизил Юлдуз орденига сазовор бўлди. У тинчлик кунларида ғалаба қозониш санъатини астойдил ўқиб ўргanди, ёшларни Ватанни ҳимоя қилишга ўргатди. С. Раҳимов қўмондонлигидаги жангчилар уруш йилларида Шимолий Кавказ тоғларида босқинчиларга қарши жанг қилиб, душманни улоқтириб ташладилар ва Ғарб томон олға бораверdилар. Генерал ўзининг гвардиячиларини Болтиқ соҳилларигача бошлаб борди. Ғурта жанговар Қизил Байроқ ордени, иккинчи даражали Суворов ордени, медаллар саркарданинг кўкрагини муносиб равишда безади. Аммо у порлоқ ғалаба кунини кутиб олишга муяссар бўлмади.

С. Раҳимов қардош Польшадаги порт шаҳри Гданьскни озод қилиш учун олиб борилган жангда жароҳатланиб ҳалок бўлди.

Эндиликда Ватан уруши қаҳрамонининг хотираси бронза билан мармарда абадийлаштирилди. Ўзбекистон пойтахтида, Собир Раҳимов номи билан аталган район марказида унга ҳайкал ўрнатилди. Ғалаба куни арафасида 8 май куни ҳайкални тантанали очиш маросими бўлди.

Тошкентдаги Собир Раҳимов райони ва бошқа районларнинг меҳнаткашлари, шаҳар атрофидаги хўжаликларнинг деҳқонлари, Совет Армияси жангчилари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари, пойтахт меҳмонлари шу воқеага бағишланган митингга келдилар.

Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР гимнлари янграйди. Ҳайкал устидаги оппоқ чойшаб туширилади ва йиғилганлар кўз ўнгида генерал Раҳимовнинг салобатли қиёфаси намоён бўлади. Ҳайкалтарошлардан А. А. Раҳматуллаев ва С. Х. Бабаян, архитектор Л. Т. Адамов монумент авторларидир.

Митингда сўзга чиққан Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров, С. Раҳимов қўмондонлик қилган 37-гвардиячи ўқчи дивизиянинг ветерани, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач В. С. Соатов, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, Ленин ордени кавалери В. И. Таранторова, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг студенти, Ленин стипендиати И. Шигина, туркистончи жангчи, жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси М. Зокиров, Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари З. Н. Абдураҳимов социалистик Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг порлоқ хотираси барҳаётдир, улуғ Ленин ишига астойдил хизмат қилиш барча совет кишилари учун ҳамиша ёрқин намуна бўлиб, уларни севикли Ватанимиз шон-шуҳрати йўлидаги янги жасоратларга чорлайди деб таъкидладилар. Нотиқлар шонли жанговар ва меҳнат анъаналарига содиқ эканликлари тўғрисида, Советлар мамлакатининг бойлиги ва қудратини фидокорона меҳнат билан мустаҳкамлашга, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган докладида баён этилган кўрсатмаларни муносиб равишда амалга оширишга азму қарор берганликлари ҳақида гапирдилар.

Ҳайкал пойига гуллар қўйилди. Гулларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов қўйдилар.

(ЎзТАГ).

Суратда: Собир Раҳимов ҳайкали.

А. Горокрик ва Б. Юсупов фотоси. (ЎзТАГ).

ҒАЛАБА ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА ХОТИРА

Улуғ Ватан урушида халқ жасоратининг гултожи бўлган кун — Ғалаба паради куни хотирамизда абадий қолажак.

Қизил майдонда В. И. Ленин Мавзолейи ёнидан тантана марши билан ўтиши лозим бўлган жангчиларни Москва шод-хуррамлик ва меҳмондўстлик билан кутиб олди. Урушнинг алангали йўллари — Кавказ учун, Кичик ер учун олиб борилган жанглар, Украина диёридаги жанглар, Праганинг озод этилганлиги ўтмишда қолди. Тарихий парад қатнашчилари ўшанда Красная Пресня корхоналарининг коллективлари билан ўтказилган учрашувларда армия билан флот жангчиларининг ўлмас жасоратлари тўғрисида гапириб бердилар. Урушни 4. Украина фронти сиёсий бошқармасининг бошлиғи лавозимида тугатган Леонид Ильич Брежнев ҳамиша омма орасида эди. Фронтнинг йиғма полки Красная Пресня-даги бинолардан бирига жойлаштирилганди.

Ғалаба куни арафасида 7 май куни бу ерда эсдалик лавҳа очилди. Унга: «1945 йилнинг 24 июнидаги Ғалаба парадида қатнашган 4-Украина фронтининг йиғма полки шу бинода (Москва шаҳри Красная Пресня районидаги собиқ 105-мактаб) жойлашганди. Генерал-майор Л. И. Брежнев полк командирининг сиёсий қисм бўйича ўринбосари эди» деган сўзлар ёзилган.

Эсдалик лавҳа очилишига бағишланган митингда Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари гапирдилар. Улар тинчлик, халқ бахт-саодати йўлидаги тинимсиз баҳолирона ишлари учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик билдирдилар.

(ТАСС).

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларидан илҳомланган совхозимиз пиллакорлари Сурхон воҳасида биринчи бўлиб йиллик пилла тайёрлаш планини бажардилар.

160 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 60 килограммдан ҳосил олинди. Илғор қуртбоқарларимиздан Ж. Хўжамқулова, Х. Худойқуловалар ҳар қути қурт уруғидан 120 килограммдан юқори сорт «кумуш тола» териб олдилар. Т. Хуррамова, Ў. Хуррамова, Ш. Чориева каби донгдор пиллакорларимизнинг кўрсаткичлари ҳам юқори бўлди.

Пиллакорларимиз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 2800 килограмм пилла топширишга қарор қилдилар. Пиллачиликдан бўшаган кишилар ғўза парваришига сафарбар этилмоқдалар.

М. БОЙМУРОДОВ,
Жарқўрғон районидаги Х. Олимжон номли совхоз директори.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

8 май куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида алоқа, автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги илғор ходимларидан катта бир группасига тантанали вазиятда давлат мукофотлари топширилди. Улар ўнинчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун ана шу мукофотларга сазовор бўлдилар.

СССР орден ва медалларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов топширди.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ ОЛДИДАН

Республика жамоатчилиги Ўзбекистон ССРда Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчиларидан иборат азиз меҳмонларни тантана билан кутиб олишга тараддуд кўрмоқда. Икки совет халқининг бу дўстлик байрами 18 майда бошланади.

Таниқли ёзувчилар ва музикачилар, кинематографиячилар ва саҳна санъати намояндалари, етакчи ижодкор коллективлар қардош республиканинг маданият соҳасида эришган ютуқлари билан ўзбек дўстларини таништиради. Тошкентнинг ва Ўзбекистондаги бошқа шаҳарларнинг энг яхши заллари уларнинг ихтиёрига бериб қўйилади. Меҳмонлар саноат корхоналари, колхозлар ва совхозларнинг меҳнаткашлари ҳузурида бўладилар.

Китоб, тасвирий санъат асарлари, фотосуратлар кўргазмалари ҳам Тожикистон меҳнаткашларининг КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини муваффақиятли бажариш учун кураши тўғрисида, уларнинг экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилади. Байрам программасига мувофиқ Тожикистон театр санъати кунлари бўлиб ўтади. Ҳозир Ўзбекистон театрларида тожик авторларининг тўққизта пьесаси қўйилмоқда, бу пьесаларда шу республикадан келган артистлар ўзбек ҳамкасблари билан бирга ролларни ижро этадилар. Улар Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри саҳнасида классик композиторларнинг асарлари асосида қўйилган «Жизель» ва «Уйқудаги малика», «Борис Годунов» ва «Севиллик сартарош» спектаклларида ҳам ролларни ўйнайдилар. Ўзбекистон кинотеатрларида тожик экран усталари келтирадиган бадиий ва ҳужжатли кинолентalар кўрсатилади.

Байрам совет халқлари миллий маданиятларини янада ривожлантириш ва бир-бирини бойитиш олижаноб ишига хизмат қилади.

(ЎзТАГ).

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ

36 ЙИЛЛИГИГА

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

Тарих бизни уруш йилларидан қанча кўп узоқлаштирган сайин совет халқи кўрсатган қаҳрамонона жасоратнинг салобати шу қадар тўлароқ ва ёрқинроқ намоён бўлмоқда. Совет халқи фашизм билан мисли кўрилмаган аёвсиз курашда Ватанимизни, социализм ғалабаларини қаттиқ туриб мардонавор сақлаб қолди.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

БУЮК ЖАСОРАТ

Генерал-лейтенант В. С. РОДИН,

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи, Ҳарбий Совет аъзоси

Бугун бепоён Ватанимизнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқларида ҳар бир совет оиласида шонли ва қувончли кун — Ғалаба байрами. Бундан 36 йил муқаддам Улуғ Ватан уруши ниҳоясига етди ва тинчлик қарор топди. Социалистик Ватанимизнинг озодлиги, мустақиллиги, шон-шарафи учун, инсониятнинг келажаги учун, фашизм зулмидан қутқариш учун мислсиз қонли жанглар бир минг тўрт юз ўн саккиз кечаю кундуз давом этди.

1941 йил 22 июнда «Барбаросс» планига мувофиқ гитлерчилар мамлакатимизга бостириб кирдилар. СССРга қарши тарихда мисли кўрилмаган катта куч — 190 дивизия, яъни 5,5 миллион киши, 4 мингдан ортиқ танк, 5 мингга яқин самолёт, 47 мингдан ортиқ тўп ва миномёт билан ҳужумга ташланди.

Коммунистик партиянинг даъвати билан баҳодир халқимиз каттадан-кичиккача социалистик Ватан ҳимоясига отланди. Мамлакат ягона жанговар лагерга айланди ва у «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун» шиори билан яшай бошлади.

Гитлерчилар қўшинларининг тўсатдан бостириб кириши армиямизни оғир аҳволда қолдирганига қарамай, урушнинг дастлабки соатлариданоқ гитлерчилар совет жангчиларининг мардона, қаттиқ қаршилигига дуч келдилар. Совет — герман фронтида дастлабки уч ҳафта ичида душманнинг кўрган талафоти Ғарбий Европада кўрган талафотларидан жуда кўп эди. Душманнинг камайтириб кўрсатган маълумотларига қараганда июлнинг ўрталарига келиб қуруқликдаги қўшинларнинг ўзигина юз мингга яқин солдат ва офицеридан, ҳужумда қатнашган танкларнинг 50 процентидан, 1284 самолётдан маҳрум бўлди.

Совет жангчилари жонажон Ватанимизнинг ҳар қарич ери учун мисли кўрилмаган фидокорлик билан жанг қилдилар. Ғоят матонат ва оммавий қаҳрамонлик кўрсатдилар. Брест крепостининг гарнизони душманнинг ғоят устун кучларига қарши бир неча ҳафта тўхтовсиз кураш олиб борди. Қонли Смоленск жанги икки ой давом этди ва бу жанг давомида шонли совет гвардияси туғилди. Ленинград, Одесса, Севастополь, Минск, Новороссийск ва бошқа қаҳрамон шаҳарларнинг жасур ҳимоячилари мислсиз матонат кўрсатдилар.

СССРни яшин тезлигида тор-мор этишга асосланган фашистларнинг «Барбаросс» плани шу тариқа урушнинг бошидаёқ барбод бўлди. Гитлерчилар рейхининг раҳбарлари мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофаа потенциалини, унинг битмас-туганмас маънавий кучини, социалистик Ватан ҳимоячиларининг матонатини тўғри баҳолай олмадилар.

Совет Иттифоқини «Яшин тезлигида босиб олиш» плани барбод бўлгач, Гитлер ҳарбий сиёсий раҳбарлиги урушни олиб бориш концепциясини қайта кўриб чиқиш учун мажбур бўлди. Улар юз берган аҳволда бирдан бир тўғри йўл совет—герман фронтида янги зарба бериш деб ҳисоблашди. Лекин душманнинг бу режалари ҳам амалга ошмади. Мамлакатимиз ичкарисига интилган фашист қўшинлари Сталинград остоналарида тўхтатилди ва кейин бутунлай тор-мор қилинди. Волга бўйидаги ғалаба жуда катта ҳарбий ва сиёсий аҳамиятга эга эди. Бу ғалаба душманни умуман яксон қилиш, уни Совет тупроғидан қувлаб чиқаришни бошлаб берди.

Совет-герман фронтида Совет Армияси бирин-кетин қудратли зарба бериб, Советлар тупроғини босқинчилардан озод қилишни ниҳоясига етказди. 1944 йилда армиямиз ўзининг улуғ халоскорлик юришини бошлади ва Европанинг жуда кўп халқларини гитлерчилар зулмидан озод қилди. Берлин учун жанг Европада жаҳон урушининг якунловчи акти бўлди. Германия пойтахтининг таслим бўлиши гитлерчилар рейхининг тугашини билдирар эди. Фашистларнинг асосий бастиони бўлган Рейхстаг устида Ғалаба байроғи ҳилпиради.

СССР ўзининг иттифоқчилик мажбуриятини бажара бориб, 1945 йил 8 августда милитаристик Японияга қарши уруш эълон қилди. Совет Қуролли Кучлари 23 кун давомида бир миллион кишилик Квантун армиясини бутунлай янчиб ташлади.

Коммунистлар партияси ғалабанинг ташкилотчиси ва илҳомчиси бўлди. Уруш йилларида у чинакам жанг қилаётган партияга айланди. 1941 йил июлига келиб армия ва флотда 14751 бошланғич партия ташкилоти бор эди. 1945 йил июлда партия ташкилотлари эса 80 минг 423 тага етган эди. Армия партия ташкилотлари ўсишининг сабаби шундаки, уруш йилларида 1941 йил ёзидаёқ партия составининг ярми — 1 миллион 640 минг коммунист қуролли кучларга сафарбар этилди, иккинчидан партиясиз жангчилар Ватан учун энг оғир пайтларда партия сафида бўлишга, унинг байроғи остида жанг қилишга интилардилар. Коммунистлар фронтда ҳам, мамлакат ичкарисида ҳам ҳамиша олдинги сафда бўлишди. 1945 йил майига келиб партия аъзолари сони 5 миллион 900 минг кишига етди. Бу эса урушнинг бошланиш даврига нисбатан 2 миллион киши кўпдир. Синов йилларида партия сафларининг ўсиши Коммунистик партиянинг ғоят катта обрў-эътиборининг далилидир.

Ўзбекистоннинг ўғил ва қизлари ҳам кардош халқлар фарзандлари билан бир сафда туриб Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилдилар. Республика юз минглаб кишиларни фронтга юборди. Қудрат Суюнов, Тўйчи Эрйигитов, Тоштемир Рустамов Александр Матросовнинг жасоратини такрорладилар. Фашистларга қарши кўрсатган матонати учун ўзбекистонликлардан 120 минг киши орден ва медаллар билан мукофотланди. Ўзбекистонлик жангчилардан 278 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Уруш йилларида Ўзбекистон мамлакатнинг аслаҳахонаси ва озиқ-овқат манбаи бўлибгина қолмай, душман вақтинча босиб олган территориядан эвакуация қилинган минг-минглаб оилаларни бағрини очиб кутиб олди, ўз дастурхонини баҳам кўрди.

Бутун уруш давомида фронт ва мамлакат ичкариси ягона жанговар лагерь бўлди. Душманнинг орқа томонида қудратли партизанлар ҳаракатининг вужудга келиши армия ва халқ бирлигининг ишончли далилидир. Коммунистик партия раҳбарлигида партизанлар ҳаракати умумхалқ ҳаракати тусини олди.

Фашистлар Германиясини тор-мор келтиришда гитлерчиларга қарши коалиция мамлакатларининг халқлари ҳам Совет Иттифоқига катта ёрдам кўрсатдилар. Ленин урушнинг асосий оғирлиги совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари зиммасига тушди. Улар фашизм қора кучлари устидан ғалабага эришишга ҳал қилувчи ҳисса қўшдилар ва бу ғалаба жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик пировард натижаларга олиб келди. Қудратли социалистик система вужудга келди.

Урушдан кейинги йилларда Совет Иттифоқи халқ хўжалигини ва маданиятни юксалтиришда ажойиб ғалабаларга эришди. Эндиликда биз ривожланган социализм шароитида яшамоқдамиз ва коммунистик эртанги кунимизга ишонч билан қарамоқдамиз.

Совет халқи 36 йилдан буён тинч яшамоқда ва меҳнат қилмоқда. Европа мамлакатларининг халқлари ҳам шу вақт ичида урушсиз яшамоқдалар. Бу эса Совет давлати, бошқа социалистик мамлакатлар оғишмай амалга ошираётган тинчлик сиёсати реакцион империалистик кучларнинг агрессив интилишларини тўхтатиб турувчи муҳим омил бўлиб хизмат қилаётганлигидан, бу тинчлик сиёсати халқларнинг эътибори ва қўллаб-қувватлашига сазовор бўлаётганидан далолат беради.

Бироқ, империалистик доиралар социализмни ҳарбий йўл билан емириб ташлаш умидларидан воз кечганлари йўқ. Улар кескинликнинг юмшатилиши жараёнини тўхтатишга, НАТО агрессив блокини мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқдалар, қуролланиш пойгасини авж олдириш, ҳарбий бюджетларни кўпайтирмоқдалар. Милитаристик иговгарликларни ташкил этмоқдалар. Афғонистон Демократик Республикасидаги воқеалар бунга мисол бўла олади.

«Бу бизнинг жанубий чегараларимиз хавфсизлигига тўғридан-тўғри таҳдидни вужудга келтирди, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партиямиз XXVI съездига Ҳисобот докладида, — бизни дўст мамлакат илтимос қилганидек ҳарбий ёрдам кўрсатишга мажбур этди».

Ана шундай шароитда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мамлакатимизнинг мудофаа қудратини, унинг Қуролли Кучларини мустаҳкамлаш масаласини ҳамиша диққат марказида тутмоқда. Халқаро аҳвол бизни шундай қилишга мажбур этмоқда, — деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига Ҳисобот докладида.

Совет Қуролли Кучлари ҳозир замонавий, яхши ўқитилган, энг янги техника билан таъминланган армиядир, марксизм-ленинизм идеялари билан жипслашган қудратли жанговар организмдир. «Совет Қуролли Кучларининг жанговар қудрати — унинг техника жиҳатидан жуда яхши жиҳозланганлигининг, ҳарбий маҳоратнинг ва енгилмас маънавий руҳнинг мужассамлигидан иборатдир. Ҳозир энди Ватан ҳимоячиларининг сафларида Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг ўғиллари ва невараллари турибдилар. Улар ўз ота ва боболарининг қисматига тушган оғир синовларни бошларидан кечирмаганлар. Шунга қарамай, улар армиямизнинг, халқимизнинг қаҳрамонона анъаналарига содиқдирлар. Бинобарин, мамлакат хавфсизлиги, тинчликни ҳимоя қилиш манфаатлари талаб қилган, агрессия қурбонларига ёрдам бериш зарур бўлиб қолган вақтда совет жангчиси бутун дунё олдида ҳар қандай қийинчиликларни енгишга тайёр турган беғараз ва жасур ватанпарвар, интернационалист сифатида намоён бўлади.., Партия Марказий Комитети қатъий ишонадики, улар бундан буён ҳам совет халқининг тинч, бунёдкорлик меҳнатини сергак бўлиб қўриқлаб туражаклар». Партия XXVI съезди минбаридан айтилган бу гаплар армиямиз ва флотимиз жангчиларига берилган юксак баҳодир.

Туркистон ҳарбий округи қўшинлари ҳам Совет Ватани қуролли ҳимоячилари билан бир сафда мамлакатимизнинг жанубий чегараларини ҳушёрлик билан қўриқламоқдалар. Улар КПСС XXVI съезди томонидан Совет Қуролли Кучларига юксак баҳо берилганидан руҳланиб кечаю кундуз ўқув синфхоналарида ва далаларда, танкодром ва полигонларда, тоғларда ва саҳроларда ўз жанговар маҳоратларини такомиллаштирмоқдалар.

Коммунистик партия ва совет халқига чексиз содиқ бўлган СССР Қуролли Кучлари Варшава Шартномаси мамлакатлари армиялари билан бир сафда ер юзида социализм ғалабаларини ва тинчликни ҳушёрлик билан қўриқламоқдалар. Улар ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга ҳамиша тайёрдирлар. Иккинчи жаҳон уруши якунлари империалистик агрессорларга қатъий огоҳлантиришдир. Бу якунлар халқларни ҳушёр бўлишга, даҳшатли фожиа такрорланишига йўл қўймасликка ўргатади.

Қорақалпоғистон АССР. Беруний райони марказида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган берунийлик жангчилар хотирасига ёдгорлик ўрнатилган. Мармар тахтага 3 минг кишининг номи зарҳал ҳарфлар билан ёзилган. Суратда: ушбу ёдгорликнинг кўриниши.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1981 ЙИЛ 9 МАЙ № 125. МОСКВА ШАҲРИ

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Армия ва флотнинг ветеранлари, Улуғ Ватан урушида қатнашган ўртоқлар!

Бугун Ватанимиз, қардош социализм мамлакатлари, бутун тараққийпарвар инсоният совет халқи 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 36 йиллигини байрам қилмоқдалар. Гитлерчи галалар тор-мор қилинганлиги натижасида фашистлар Германияси қақшатқич мағлубиятга учради ва сўзсиз таслим бўлди.

Бу йил мамлакатимизда Ғалаба байрами КПССнинг тарихий XXVI съезди туфайли сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда нишонланмоқда. Совет кишилари, армия ва флот жангчилари съезд қарорларини қизғин маъқуллаб кутиб олдилар ва бу қарорларни жуда катта ижодий шавқ-завқ билан амалга оширмоқдалар.

Улуғ Ватан урушидаги тарихий ғалаба ижтимоий ва давлат тузумимизнинг мустаҳкамлигини, социалистик экономиканинг афзаллигини, марксча-ленинча идеологиянинг ҳаётбахш кучини, совет жамиятининг маънавий сиёсий бирлигини, СССР халқларининг метиндек мустаҳкам дўстлигини бутун жаҳонга яққол намойиш қилди. Ватан ўзининг шонли ҳимоячиларининг ўлмас жасоратини, ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг — фронтда ва фронт ичкарисида ғалаба учун мардонавор жанг қилган барча кишиларнинг фидокорона меҳнатини ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

Антигитлерчи коалиция давлатларининг халқлари ва армиялари, халқ озодлик кучларининг жангчилари, қаршилик кўрсатиш ҳаракати ва антифашист курашнинг қатнашчилари душман устидан қозонилган ғалабанинг муштарак ишига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Герман фашизмининг, сўнгра эса япон милитаризмининг тор-мор қилиниши империализм позицияларининг янада заифлашувига олиб келди, жаҳон социалистик системасининг вужудга келишига кўмаклашди, халқаро ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг юксалишини таъминлади.

Партия, унинг Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюронинг изчил ва собитқадам фаолияти туфайли Совет Иттифоқининг ички ва халқаро аҳволи анча мустаҳкамланди. Совет кишилари КПСС раҳбарлигида коммунизм қурилишида янгидан-янги ютуқларга эришдилар. Коммунистик партия ленинча ташқи сиёсатни амалга ошира бориб, КПСС XXVI съездида энг кескин халқаро проблемаларни халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб, бартараф қилишга қаратилган конкрет таклифларни ўртага қўйди.

Империализмнинг агрессив доиралари мамлакатимизнинг, қардош социалистик давлатларнинг тинчликсевар сиёсатига қаршилик кўрсатмоқдалар. АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларининг ҳарбий харажатлари кескин равишда ўсмоқда. Ялпи қирғин қуролининг янги турлари яратилмоқда, тинчлик учун хатарли бўлган ҳарбий доктриналар илгари сурилмоқда. Империализмнинг социалистик ҳамдўстликни барбод этишга қаратилган найранглари тобора қабиҳ ва маккорона тус олмоқда. Мустақил давлатларнинг ички ишларига аралашиш кучаймоқда. Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари реакцион империалистик кучларнинг бевосита ёрдамчиси бўлиб қолмоқда.

Коммунистик партия билан Совет ҳукумати мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Коммунистик партия билан социалистик Ватанга чексиз содиқ бўлган, Ленин васиятларига ва шонли жанговар анъаналарга садоқатли армия ва флотнинг жангчилари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг қардош армиялари билан бир жанговар сафда бориб, социализм ғалабаларини ва халқлар хавфсизлигини сезгирлик билан қўриқлаб турибдилар ва ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёрдирлар.

СССР Қуролли Кучларининг шахсий составини, Улуғ Ватан урушининг барча қатнашчиларини Ғалаба байрами билан табриклайман ва қутлайман. Совет халқининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабаси байрамини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон Москва шаҳрида, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон Брест қалъасида, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморскда тўплардан бир йўла 30 марта ўқ узиб, салют берилсин.

Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шоншарафлар!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
Д. УСТИНОВ.

ДНЕПР ҚАҲРАМОНИ

1943 йилнинг сентябрь ойи. Бутун фронт бўйлаб немис босқинчиларига қарши шиддатли жанглар бормоқда. Совет Иттифоқи Маршали Б. М. Шапошников номли қўмондонлик составининг малака ошириш курсини тугатган Энвер Арифов Воронеж фронти Ҳарбий Советига йўлланма олди. Уни Ҳарбий Совет аъзоси генерал-майор А. А. Епишев қабул қилди:

— 30-алоҳида офицер полкини ташкил этиш тўғрисида буйруқ бор. Биз сизни тактик тайёргарлик бўйича полк командирининг ўринбосарлигига тайинладик. Сиз Фин кампаниясининг иштирокчисисиз, урушда тажрибангиз бор, — деди у.

Генералнинг сўзларидан Энвер Джелилович саросимага тушмади. Оёқларини жуфт қилиб, қўлларини чеккасига қўйди:

— Совет Иттифоқига хизмат қиламан! — деди...

Днепрни кечиб ўтиб, плацдармни эгаллаш биринчи навбатдаги жанговар вазифа эди. Барча ташкилий ишлар ана шу жанговар топшириқни бажаришга қаратилганди.

1943 йил 20 сентябрь куни фронт резерви 30-алоҳида офицер полкига Воронеж фронти қўшинлари қўмондони армия генерали Николай Фёдорович Ватутин келди. Солдатлар ва офицерлар билан суҳбатлашиб, «Сизнинг, полкингиз Днепрга планлаштирилган муддатдан олдинроқ чиқиши мумкин», деди. Қўмондон коммунистлар, офицерлар, душман тактикасини яхши биладиган, жисмонан соғлом, яхши сузадиган снайперлардан иборат алоҳида ҳужумчи группа ташкил этиш лозимлигини таъкидлади. У жангчиларга муваффақият тилаб, кайфиятларини кўтарадиган илиқ сўзлар айтди. Унинг самимийлиги, меҳрибонлиги барча офицерларни Днепрни кечиб ўтишда жасоратга ундарди.

Кечиб ўтишга тайёргарлик бошланди. Солдатлар ёғоч, тахталардан қайиқлар ва эшкаклар ясай бошладилар. Қўмондонлик дарёни кечиб ўтишнинг аниқ планини ишлаб чиқди. 18 офицердан иборат ҳужумчи отряд ташкил этилди. Отрядга раҳбарлик қилиш Энвер Арифовга топширилди. Днепрни тунда кечиб ўтиш ва нариги қирғоқда плацдармни эгаллаб, уни асосий кучлар етиб келгунча ўз қўлларида тутиб туриш, «тил» топиб, уни сўл қирғоққа элтиш лозим. Энди бу ишнинг муваффақияти жангчиларнинг маҳорати ва иродасига, ўз бурчига садоқатига боғлиқ эди. 22 сентябрь куни кечқурун 30-алоҳида офицер полки командири ўринбосари подполковник Н. А. Симонов Воронеж фронти Ҳарбий Советининг мурожаатини офицерларга ўқиб эшиттирди.

Мана қайиқлар бирин-кетин қирғоқдан узоқлашди. Улар тобора нариги қирғоққа яқинлашмоқдалар. Дарахтларнинг шох-шаббалари остида артиллериячилар ва тўпчилар яшириниб туришибди. Улар истаган дақиқада ҳужумчи-десантчиларга ёрдамга келадилар. Қайиқлар қирғоққа яқинлашиши билан тун қўйнини ракеталар ёритиб юборди. Пулемёт овози сукунатни бузди. Жанг бошланди. Душман ўти ҳужумчилар учун фавқулодда эмас эди. Чап қирғоқдан бунга жавобан тўп ва миномётлар тилга кирди. Артиллериячилар нишонга аниқ ўт очишарди. Улар душманнинг баъзи ўт очиш нуқталарини яксон қилишга эришдилар.

— Менинг орқамдан, — деб яна буйруқни қайтарди Мақсуд Жабборов. У ўз группасини қирғоққа олиб чиқди ва қирғоқдаги чуқурликка яширindilar. Бир неча дақиқадан сўнг чуқурлик ёнида жонли пиллапоя пайдо бўлди. Жангчилар бир-бирларининг елкаларига чиқишиб, юқорига кўтарила бошладилар. Жанговар маҳорат, эпчиллик жангчиларга мадад берди. Шалаббо, Днепрнинг муздек суви ва устларидан дўлдек ёққан ўқдан азоб чеккан офицер-жангчилар жарликка ҳужум бошладилар. Қўққисдан бўлган ҳужумданми ёки қўрқувданми гитлерчилар саросимага тушиб қолдилар. Бундан фойдаланиб жангчиларимиз душман траншеяларига бостириб кирдилар ва кучли ўт очдилар. Рақибнинг икки пулемёт нуқтаси ва 60 га яқин солдат ва офицерини йўқ қилдилар. Старший лейтенант Мақсуд Жабборов группаси душманнинг олдинги маррасини эрталаб соат 8 гача разведка қилиб бўлди ва чап қирғоққа душман тўғрисидаги маълумотларни ҳамда битта душман офицерини етказишга улгурди. Эртасига штурмчи отряд душманнинг қатор қарши ҳужумларини қайтариб унинг ичкарисига кириб борди ва яккама-якка олишувда ўнлаб гитлерчиларни йўқ қилди.

Ҳужумчи отряд ўз олдидаги вазифани муваффақиятли бажарди. Днепрнинг ўнг қирғоғида плацдармни эгаллади ва асосий кучларимиз дарёни кечиб ўтишни бошлагунча уни ўз қўлида сақлаб турди. Ана шу жангдан сўнг штурмчи отряднинг барча аъзолари кўксини Қизил Юлдуз ордени безади. Старший лейтенант Мақсуд Жабборовга шу жангда кўрсатган жасорати учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвони берилди.

Энвер Арифов шу операциянинг муваффақиятини таъминлагани учун Қизил Юлдуз ордени ва исми ва фамилияси ёзилган қурол билан мукофотланди.

Запасдаги подполковник Энвер Джелилович ҳаётидан бир лавҳани ҳикоя қилдик. Унинг жанговар ҳаёт йўлида бундай саҳифалар кўп. 1935 йилда Ялта педагогика техникумини битирган Энвер Арифов 1937 йилда Орджоникидзе ҳарбий билим юртига ўқишга боради. Уни 1940 йилда битириб лейтенант унвонига сазовор бўлади. Оқ финлар билан бўлган тўқнашувда пулемёт взводи командири сифатида қатнашади. Кейинчалик унга старший лейтенант унвони берилади ва ҳарбий билим юртида курсантлар ротасининг командири қилиб тайинланади. Ана шу билим юртидалигида Улуғ Ватан уруши бошланади. Билим юрти курсантлари зиммасига Орёл шаҳрини мудофаа қилиш тушади. Бу ерда ярадор бўлгандан сўнг Тошкент госпиталига даволаш учун юборадилар. Э. Арифов даволангандан сўнг уни Тошкент шаҳри ҳарбий коменданти қилиб тайинлашади. Сўнгра Москвага ҳарбий академиянинг қисқа муддатли курсига ўқишга боради. 1943 йилда шу курсни битириб Воронеж фронтига келади.

Партия ва ҳукуматимиз ўз содиқ фарзандининг Ватан олдидаги хизматларини муносиб тақдирлади. У Қизил Юлдуз, 1-даражали Ватан уруши орденлари ва 12 та жанговар медаль билан мукофотланди. Урушдан кейинги йилларда у Тошкентда яшади. Ҳозирги кунда 9-темир йўл мактабида ўқитувчилик қилмоқда. У мактаб ўқувчиларини она-Ватанга садоқат, ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшмоқда.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

ТУҲФАТ ЎРНИДА

ЖАНГЧИ-ЖУРНАЛИСТ

Бугун совет кишилари бир-бирларини Ғалаба куни билан, герман фашизми устидан қозонилган буюк ғалабанинг 36 йиллиги билан табрикламоқдалар. Бу табриклар айниқса фронтчилар, Улуғ Ватан уруши иштирокчилари учун, жанг майдонларида манфур душманга қарши курашда жон олиб жон берган кишилар учун айниқса қадрлидир. Тошкент давлат университети журналистика факультетининг партия-совет матбуоти назарияси ва практикаси кафедраси профессори вазифасини бажарувчи Расулжон Муҳаммадиев ана шундай фронтчи жангчилардан бири. У фашизмга қарши ҳам қурол билан, ҳам қалам билан жанг қилди. Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек тилида чиқиб турган «Ғалаба учун» ва «Совет жангчиси» фронт газеталарида ҳарбий мухбир бўлди, редакторлик вазифасида ишлади. Совет Армияси Бош сиёсий бошқармаси матбуот бўлимининг миллий газеталар секторида хизмат қилди.

Р. Муҳаммадиевнинг «Жанговар йўллар» ва «Ўткир эди қалами» китоблари ўзбек ҳарбий журналистлари босиб ўтган йўлни тасвирлашга бағишланган.

Урушдан кейинги йилларда «Ёш ленинчи» газетасининг редактори, Фарғона область партия комитети секретари, «Коммунист» журналининг редактори, ЎзТАГ директори бўлиб ишлаган тажрибали журналист Расулжон ака ҳозир тажрибаларини бўлажак журналистларга ўргатмоқда.

Бугун Расулжон Муҳаммадиев учун қўш байрам бўлди. Уни ҳамма Ғалаба куни билан, муборак 70 ёши билан табрикламоқда.

Т. ЭРНАЗАРОВ,
профессор.
М. ХУДОЙҚУЛОВ,
доцент.

ҚАЙДАСИЗ, ҚУРОЛДОШЛАР

Шонли 184-ўқчи дивизиямизда фашизм устидан ғалаба қозонишимиз учун мардонавор курашган кўплаб ўзбек ўғлонлари бор эди. Уларнинг кўплари ғалаба байрамига ета олмадилар. Ҳозирги кунда 184-ўқчи дивизиянинг ветеранлар совети дивизиямиз тарихини яратиш учун катта иш олиб бормоқда. Аниқроғи дивизиямизнинг жанговар йўлини ёзмоқдамиз. Шунинг учун 184-дивизияда хизмат қилиб, Ўзбекистон ССРга қайтиб кетган полкдошларимизнинг хотираси бизга айниқса қимматли материал бериши мумкин. Улар ўз жанговар ишларини шонли меҳнатлари билан бойитганларига ишончимиз комил. Биз уларни Ғалаба байрами билан табриклаймиз ва қуйидаги адресга ўзлари ҳақида маълум қилишларини сўраймиз:

184-ўқчи дивизиянинг ветеранлар совети, Белгород область Губкин шаҳри, Пролетар кўчаси, 37-уй.

Николай ЧУЕВ.

* * *

Қизил Байроқ орденли 58-ўқчи дивизия 170, 270, 335-ўқчи, 244-артиллериячи полклар составида ташкил этилиб, фашист босқинчиларига қарши Зайцев тоғи, Фомино, Варшава тош йўли учун, Орша-Корсунь-Шевченко, Сандомир, Берлин ва Прага остоналарида бўлган жангларда иштирок этган эди. Дивизия ветеранлари ўзлари ҳақида қуйидаги адресга маълум қилишларини сўраймиз: Краснодар-350.000. Ворошилов кўчаси 115, 47-квартира.

И. Я. КОЗЬМЕНКО.

* * *

31-армия ветеранлар совети ана шу армиянинг собиқ жангчиларини, шу армия составида Калинин, Ржев, Смоленск, Орша, Минск, Гродно ва Литванинг жанубий қисми учун жанг қилганларни, Шарқий Пруссияда ва урушнинг сўнгги кунларида Чехословакияда жанг қилганларни эслайди. Москвада армия полкдош ветеранлар совети ишлаб турибди. У собиқ полкдошларга «31-армия ветерани» деган кўкрак нишонини топширади.

31-армия ветеранларига мурожаат қиламиз: ўзингиз ва полкдошларингиз ҳақида қуйидаги адресга хабар қилингиз: Москва 125413, Онега кўчаси, 30-уй, 28 квартира, П. Н. Шлиновга.

А. Г. РУССКИХ,
31-армия ветеранлар совети раиси, истеъфодаги генерал-лейтенант.

Чорвадорлик касбини шарафлайлик

МЕРОС

Ҳикоямиз қаҳрамони ҳузурига бораётганимизда Термиз район партия комитетининг биринчи секретари Нормурод Норқобилов унга шундай таъриф берди:

— Районда илғор чўпонларимиз кўп-у, лекин Оқи аканинг олдига тушадигани йўқ. Унинг ҳаёт йўли, тақдири чорва билан чамбарчас боғлиқ.

Бирор соатдан кўпроқ йўл юрилгач Хотинработ яйлови бизни ўз оғушига олди.

Бепоён яйлов уфққа лаб тегизиб турибди. Ҳалигина ёғиб ўтган ёмғирдан исирға таққан кўм-кўк ўт-ўланлар қуёш ёғдулари тиғида ялтирайди. Тепада қушлар маржони. Баҳор шабадаси кишининг баҳри-дилини очади.

Яшил либосга бурканган яйловнинг қоқ белини кесиб ўтган йўлдан борар эканмиз, Нормурод Чориевич атрофга мафтункор боқиб, бояги суҳбатни давом эттирди:

— Мана унинг маскани. Қирқ йилдан ошди, шу яйловда чўпонлик қилаётганига. Ҳув анави тепаликдаги оқ уйда туришади.

Ўрта бўй, корачалан келган, ёшлари олтмишни қоралаб қолган бўлса-да серғайратлиги, тиниб-тинчимаслиги шундоққина сезилиб турган Оқи ака билан учрашиб, узоқ суҳбатлашдик. Унинг сермазмун, воқеаларга бой умр китобини бирма-бир варақлаб чиқдик.

— Чўпонлик ота-бобомиздан мерос, — гап бошлади Оқи ака. — Отам Октябрь инқилобига қадар бойларнинг қўйини боққан. Сўнгра колхозга аъзо бўлиб, чўпонликни давом эттирган.

Оқи ака чорвадорлар оиласида туғилгани учунми, ҳар қалай, ёшлигидан чўпонликка қизиқди. Мактабдан келиши биланоқ яйловга ошиқарди. Отасига ёрдам берар, сурув-сурув қўйларга бўлган меҳри тобора товланиб борарди. Отасига ёрдамчи чўпон бўлиб ишга ўтди-ю, кўнгли жойига тушди.

Йиллар учар қушдай ўтиб боряпти. Мана унинг «Октябрь 40 йиллиги» колхозида чўпонлик касбини ардоқлаб келаётганига 40 йилдан ошди.

Салкам ярим аср яйлов кезишни тасаввур қилиб кўринг-а?! Шу йиллар мобайнида у Хотинработ яйловини неча бор кезиб чиқди, қўлидан неча юз минглаб қоракўл қўйлари ўтди. Ҳар йили қанчадан қўзи олган, қанчасини ўстиришга қолдирган, қанча қоракўл териси топширган? Буларни аниқ ҳисоблаш учун электрон машинаси керак бўлар.

Энг муҳими, Оқи ака ўтган йиллар давомида илғорлар сафида бўлди.

Оқи ака падари бузрукворининг икки гапини эсидан чиқармайди: биринчиси, отасининг ўғлига чўпонлик таёғини топшираётгандаги ўгити.

Мамат ота ўшанда шундай деган эди:

— Бу тасқ табаррук таёқ, ўғлим. Асло қўлдан қўйма. Чўпонлик касбини ардоқласанг кам бўлмайсан.

Иккинчиси, 1979 йилнинг охирларида — Оқи акага Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан «ГАЗ-69» машинаси топширилган кезларда айтилган эди.

Мамат ота ўғлини ёнига чақириб олиб: «Ўғлим, кўрдингми, замонамиз дориламон замон. Меҳнат қилганнинг бошини силайди. Чўпонлик ҳам шарафли касб бўлиб қолди. Орден тақаяпсан, машинали бўлдинг. Буларнинг ҳаммаси ҳалол меҳнатдан, албатта. Меҳнатни қадрлаган ҳукуматимизга раҳмат. Мен қирқ йил бойнинг қўйини боқиб бирим икки бўлмаганди», — деган эди.

Ҳа, Оқи ака ота касби этагидан тутиб кам бўлмади. Кўкрагини қўша-қўша орден ва медаллар безади. Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин медалларига сазовор бўлди.

Йилдан-йилга чўпон тажрибаси ортган сари меҳнат самарадорлиги ҳам юқорилаб борди. Мустақил иш бошлаган йиллари ҳар юз совлиқдан 110—120 тадан қўзи олган бўлса кейинчалик бу рақамлар 160—180 таданга тўғри келди.

Кейинги беш йиллик бош чўпон истеъдоди тўла намоён бўлган давр ҳисобланади. Мана бир мисол: агар 1980 йилда чўпон отарида ҳар юз совлиқдан 270 тадан қўзи олинган бўлса, бу йил юзига 280 тадан соғлом қўзи тўғри келди.

Албатта, бу рақамлар замирида кўп йиллар давомида тўпланган бой тажриба, уйқусиз тунлар, машаққатли кунлар, ёз демай, аёз демай яйлов кезишлар ётади. Бунда меҳнатга онгли муносабат самараси ўз ифодасини топган.

— Чорвадорларда от боғловда, қўй яйловда семиради, деган нақл бор. — Тепаликка ўрлаб бораётган сурувларга мамнун боқиб гап бошлади Оқи ака, — совлиқларни тез-тез яйловга ёйиб турмасангиз «ҳосил»ингизнинг баракаси бўлмайди, сурувга сурув қўшилмайди. Қўйларни боқишнинг ўзига хос сирлари бор. Уларни шамол ва қуёш нури йўналишига қараб ўтлатиш керак. Шунда қўй яхши етилади, қўзиси дуркун ўсади.

Тажрибали чўпоннинг отаридаги семиз ва соғлом қўйқўзилар унинг сўзи билан иши бир эканлигидан далолат. Бу йил қўзилатиш барвақт тугалланди. Тери тайёрлаш топшириғи анча ошиғи билан адо этилди. Урғочи қўзиларнинг ҳаммаси ўстиришга қолдирилди. Бу қўзилар олти ой совлиқлар билан қўшиб боқилиб, сўнгра алоҳида отар ташкил этилади. Қўй-қўзиларни меҳр билан парвариш қилаётган отар коллективи жун қирқимига ҳам пухта ҳозирлик кўряпти.

Оқи ака муваффақиятни таъминлаётган омиллардан яна бирига эътиборимизни жалб қилди.

— Қўйларни урчитиш мавсуми энг масъулиятли мавсум, — дейди у. — Бу пайтда чўпон-чўлиқлар айниқса сезгир бўлиши, масъулиятини тўла ҳис қилган ҳолда иш тутмоғи лозим. Биз ҳар гал бу мавсумга катта эътибор берамиз. Ҳар бир совлиққа кунига ярим килограмм арпа, яна бошқа тўйимли озуқа едирамиз. Тез-тез яйловда яйратамиз. Шу тариқа қўйнинг семиз бўлишига эришамиз. Бу эса тўлни яхши бериш билан бирга, жуннинг ҳам мўл ва сифатли бўлишини таъминлайди. Баъзи бир чўпонларимиз совлиқларни кўчириш пайтида сувдан тортиб қўяди. Бу тўғри эмас. Озуқасини бергандан кейин сувни ҳам старли бериш керак. Мен эрталаб соат 8—9 ларда совлиқларга сув берсам, кечқуруи тўрт-бешларда яна бир суғораман.

Оқи ака чўпонликда ўзига хос мактаб яратганлардан. Унинг укаси Чорибой, ўғли Абдурашид, Эшбой, Ботир Чориевлар ва бошқалар ана шу мактабда биринчилардан бўлиб таҳсил кўришган. Мана бир неча йилдирки, Абдурашид отаси отарида ёрдамчи чўпон. Оқи акадаги энг яхши фазилатлар — меҳнатсеварлик, камтарлик, мустаҳкам ирода шогирдларига ҳам ўтяпти.

Дарахт меваси билан, инсон меҳнати билан гўзал, дейдилар. Маматовлар сулоласи чўпонлик касби-корини ҳалол ва фидокорона меҳнатлари билан ардоқламоқдалар. Ота мерос касб эса уларни эл-юртга танитмоқда.

Яқинда бош чўпон ҳаётида яна бир қувончли воқеа бўлди. 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йилликдаги самарали меҳнатлари эвазига у олий нишон — Ленин ордени билан тақдирланди.

Бу юксак мукофот яйлов баҳодири Оқи Маматовни янги зафар чўққиларини эгаллашга илҳомлантирмоқда.

О. ТИЛОВБЕРДИЕВ.

ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

КПСС билан ЧКП, СССР билан ЧССР ўртасида муваффақиятли равишда ривожланаётган ҳар томонлама муносабатлар икки қардош мамлакат халқларига коммунизм ва социализм қуриш йўлидан дадил олға боришга ёрдам бермоқда. Пойтахт меҳнаткашлари намояндаларининг Чехословакия фашист босқинчилардан озод этилганлигининг 36 йиллигига ҳамда СССР билан ЧССР ўртасида ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг 11 йиллигига бағишлаб 7 май куни Москвада ўтказилган тантанали йиғилишда ана шу ҳақда гапирилди.

Йиғилишда таъкидлаб ўтилганидек, икки қардош мамлакат раҳбарлари — Л. И. Брежнев билан Г. Гусак ўртоқларнинг учрашувлари Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги дўстлик, қардошлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун, шунингдек халқаро майдонда мувофиқлаштирилган тарзда иш олиб бориш учун алоҳида муҳим аҳамият касб этади.

Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи марказий комитети делегациясининг бошлиғи, Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи марказий комитети президиумининг аъзоси Я. Енерал ўз нутқида халоскор совет жангчиларининг жасорати чехословак халқининг хотирасида мангу сақланиб қолади, деди. ЧССР билан СССР ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома, деди у, икки давлатнинг ленинча бирлиги ва жипслигини акс эттиради.

(ТАСС).

ҚАРДОШ ЧЕХОСЛОВАКИЯ КИТОБЛАРИ

7 май куни Бутуниттифоқ чет эл адабиёти давлат кутубхонасида очилган қардош мамлакат китоблари декадаси Чехословакия фашист босқинчиларидан озод қилинган куннинг 36 йиллигига бағишланди. Бу ерда «ЧССР полиграфия санъати» экспозицияси ҳам намойиш қилинмоқда. Мамлакатимизда Я. Гашек, К. Чапек, А. Ирасек, М. Пуйманова, Б. Немцова ва чехословакиялик бошқа авторларнинг асарлари кенг шуҳрат қозонган. Қардош мамлакат ёзувчилари китоблари СССР халқларининг 42 тилида нашр этилмоқда. Сўнгги нашрлар орасида «Ҳаёт учун биргаликда» ҳикоялар тўплами («Ғалаба кутубхонаси» халқаро сериясининг навбатдаги томи), Ю. Фучикнинг «Танланган асарлар»и, XIX аср охирида яшаб ижод этган атоқли чех шоири Я. Врхлицкий ва ҳозирги замон словак шоири М. Валекнинг лирик тўпламлари бор.

Бизнинг мамлакатимизда ЧССРнинг ижтимоий-сиёсий ва илмий-техникавий китоблари ҳам кенг кўламда чоп этилмоқда. Урушдан кейинги даврда жами қарийб уч минг китоб ва брошюра салкам 107 миллион нусхада нашр этилди.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО МУЗИКА ФЕСТИВАЛИДА

Юксак инсонпарварлик идеалларини тараннум этувчи, уруш хавфига қарши курашга даъват этувчи асарлар Москвадаги халқаро музика фестивалининг программасидан катта ўрин олмоқда.

Сергей Прокофьевнинг унутилмас қирқ бешинчи йилда ёзилган «Уруш тугалланишига бағишланган қасида» мадҳиясидан шу кунларда ёзилган урушга қарши асарларгача бўлган кўпдан-кўп бастакорлик асарлари намойиш этилмоқда. Фашизмга қарши кураш мавзуи Уильям Шуменнинг тўққизинчи симфониясида ҳам ўз ифодасини топди. Бу асар 7 май куни Москвада биринчи марта консерваториянинг катта залида ижро этилди.

Фестивалда қатнашаётган композиторлар учун яна бир ижодий минбар тақдим этилди. Кўрик маркази жойлашган «Россия» меҳмонхонасида меҳмонларнинг матбуот вакиллари билан учрашувлари бошланди. Поляк композитори Витольд Лютославский, унинг югославиялик ҳамкасблари Властимир Николовский ва Милко Келемен, итальян дирижёри Пьетро Арженто, болгариялик Марин Големинов ва бошқалар Москвадаги замонавий музика халқаро кўригининг аҳамиятини, ундаги симфоник ва камер программаларининг юксак савиясини, фестивалда ҳукм сураётган дўстлик ва ижодий талабчанлик муҳитини юқори баҳоладилар.

(ТАСС).

«Ўн бешлар ташаббуси» амалда

МАЖБУРИЯТ ЎЗГАРДИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ УРГАНЧДАН ХАБАР ҚИЛАДИЛАР:

Республикамиз ишчилари, бинокорлари, транспортчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ўн беш нафар ишлаб чиқариш илғорларининг ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик ва ундан ҳам кўпроқ топшириқларни бажариш соҳасидаги ташаббуси тўғрисидаги қарорини катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Шу кунларда кўпгина министрлик ва идораларнинг кенгайтирилган коллегия мажлислари, бирлашмалар ва корхоналарда ишчи йиғилишлари, митинглари бўлиб ўтмоқда. Унда сўзга чиқаётганлар бу ватанпарварлик ҳаракатининг аҳамиятига катта баҳо бериб, янги ташаббусга қўшилажакларини, зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олажакларини билдирмоқдалар.

Шундай ишчи йиғилишларидан бири яқинда Урганчдаги пиллакашлик фабрикасида ҳам бўлиб ўтди. Мазкур коллективда моҳир ишчи Марям Исмоилованинг номини ҳурмат билан тилга олишади. Марям шу қутлуғ даргоҳда униб-ўсган, ўзининг ҳалол меҳнати, фидокорлиги, ёшларга ғамхўрлиги билан танилган ишчилардан бири. Фабрика пиллакашлари Марям Исмоиловага катта ишонч билдириб, республикамиз Олий Совети депутатлигига сайлашган. Ҳар доим бўлганидек, у бу гал ҳам биринчилар қатори «Ўн бешлар ташаббуси»га қўшилганлигини маълум қилди.

— Мен,— деди у,—1981 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари ортиғи билан адо этишга муносиб ҳисса қўшиш учун нормадаги иккита ўрнига учта агрегатни бошқаришга сўз бераман. Келинг, ҳамкасблар, ҳар биримиз ўз иш жойимиздаги резервларни яхшилаб қидириб кўрайлик, дастгоҳларга хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтиришга эришайлик.

— Республикамизнинг ўн беш нафар ишлаб чиқариш илғори, — деди ундан сўнг сўзга чиққан Бекпошша Бобожонова, — маҳоратнинг сир-асрорларидан чуқур хабардор бўлган кишилар. Улар ўз касбларини санъат даражасига кўтара олишган. Бундай иш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Аммо, улар ўз ҳаракатлари билан ҳар бир иш жойида ижодкорлик, ташаббускорлик учун, резервларни қидириб топиш учун ғоят кенг имкониятлар очилаётганлигини исботлаб бердилар. Мен Марям Исмоилованинг даъватига қўшиламан. Иккита ўрнига учта агрегатга ўтиб ишлайман. Кечаги суҳбатда дугонам Шакархон Шарипова ҳам шундай меҳнат қилишга аҳд қилганини айтди.

Фабрикада бу илғор пиллакашлар ҳозиргача қирқта ипакни тортувчи аппаратни бошқаришарди. Энди эса 60 та ипак тортгични ишлатишмоқчи. Демак, кумуш тола ўраладиган ғалтакларнинг тезлиги ва сони 1,5 баравар ошади. Шунда пиллакашлар бир сменада 6 килограмм ўрнига 10-12 килограмм хом ашё етказиб бериш шарафига муяссар бўладилар.

Йиғилишда пиллакашлар бир овоздан янги усулда ишлашга ўтиш туфайли илгари зиммага олинган социалистик мажбуриятни қайта кўриб чиқиш таклифини киритдилар. Таклиф бир овоздан қабул қилинди. Энди йиллик планни 20 декабрда эмас, балки ундан бир ой олдин — 20 ноябрда бажаришга қарор қилинди.

Фабрикада ўн биринчи беш йилликнинг зафарли юриши давом этмоқда. Урганчлик пиллакашлар «Ўн бешлар ташаббуси» оммалашаётгани туфайли, хизмат кўрсатиш зонаси кенгайиши билан олти нафар пиллакашни бошқа участкага — ишчи кучи доим танқис сезиладиган пиллани буғлатиш участкасига ўтказишга муваффақ бўлдилар. Йилнинг тўрт ойлик топшириқлари ҳам барвақт уддаланиб, планга қўшимча анчагина маҳсулот тайёрланди. Цех ва сменалардаги жўшқин маром, ташаббускорлик янги мажбуриятларнинг ҳам шараф билан адо этилишидан дарак бермоқда.

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН ДЕБ

Москвадаги «Новороссийск» кинотеатрида 7 май куни «Бу мангу оламни авайла!» хроникал-ҳужжатли кинокартина премьераси бўлди. Янги лента ҳужжатли фильмлар Марказий студиясида яратилди. Унда Коммунистик партия ва Совет давлатининг изчил тинчликсевар ташқи сиёсати тўғрисида, Леонид Ильич Брежневнинг тинчлик ва халқаро хавфсизлик ишини мустаҳкамлашга қаратилган тинимсиз фаолияти ҳақидаги ҳикоя муҳим ўринни эгаллайди.

Картинага КПСС XXVI съезди ишини акс эттирувчи киноматериаллар киритилган. Қуролланиш пойгасини жиловлаш, тинчликни ва кескинлик юмшатилишини мустаҳкамлашга, халқларнинг суверен ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилишга қаратилган Совет Иттифоқининг янги муҳим ташаббуслари съезд минбаридан туриб баён этилди. Фильмга турли мамлакатларнинг йирик давлат, сиёсий ва жамоат арбоблари билдирган фикрлар киритилган. Улар Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсатига, Л. И. Брежневнинг ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш ишига қўшаётган катта шахсий ҳиссасига юксак баҳо берадилар.

Авторлар коллективи (режиссёр А. Колошин К. Лавров билан биргаликда сценарий текстини ёзган, консультант А. Иванов) шу фильм билан халқаро ҳаётнинг актуал проблемаларига бағишланган «Тинчликнинг машаққатли йўллари» ва «Тинчлик учун курашнинг олдинги марраларида» фильмлар туркумини давом эттирди.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

БУГУН — ЧЕХОСЛОВАКИЯ ФАШИСТ БОСҚИНЧИЛАРИДАН ОЗОД ҚИЛИНГАН КУН

МУШТАРАК БАЙРАМИМИЗ

ЧССР меҳнаткашлари ўз миллий байрамини зўр меҳнат жўшқинлиги вазиятида кутиб олмоқдалар. ЧКПнинг яқинда бўлиб ўтган XVI съезди мамлакат иқтисодий тараққиётининг, ривожланган социалистик жамият қуришнинг янги марраларини белгилаб берди.

Хомутов қувур-прокат заводидаги янги цехни ишга туширишга бағишланган тантанали маросимга Чехословакиянинг деярли ҳамма областларидан қурувчилар, монтажчилар, конструкторлар келишди. Бу — бутун мамлакат зарбдорларча қатнашган алоҳида қурилиш бўлди.

Хомутов қувур-прокат заводи атом электр станциялари учун комплекс асбоб-ускуналар ишлаб чиқарадиган кўпгина корхоналарнинг биридир.

Атом машинасозлиги — Чехословакия саноатининг ўзига хос тимсоли, мамлакатни Совет Армияси фашизмдан озод қилгандан кейин ўтган 36 йил мобайнида саноатни ривожлантиришнинг якуни, деса бўлади. Шу билан бирга бу — Совет-Чехословакия самарали ҳамкорлигининг ҳам якунидир. Чунки АЭС учун асбоб-ускуналар совет технология ҳужжатлари асосида ишлаб чиқарилади.

Чехлар билан словаклар ўз ватани дунёда фан-техника тараққиёти чўққиларига кўтарилган мамлакатлардан бири бўлиб қолганлиги билан жуда фахрланадилар. Бироқ, улар ўзларининг социал соҳадаги ғалабалари билан, мамлакат ривожининг умумий даражаси билан бундан ҳам кўпроқ фахрланадилар. ЧКПнинг бир ой муқаддам бўлиб ўтган XVI съездида бу ҳақда кўп гапирилди.

Партия ЧКПнинг XV съездидан кейинги фаолияти тўғрисида халққа ҳисоб берди. Аммо XVI съезд аслида партиянинг 60 йиллиги билан бир пайтга тўғри келганлиги сабабли унда партияга асос солинган кундан буёнги коммунистларнинг кураши ва меҳнатига ҳам баҳо берилди. ЧКП ўзининг тарихий вазифасини шараф билан бажарди. У илмий марксча-ленинча дунёқарашга амал қилаётганлиги, КПСС ва бошқа қардош партияларнинг тажрибасини ўрганаётганлиги, ишчилар синфи ва меҳнаткаш халқ билан мустаҳкам алоқа боғлаганлиги туфайли катта муваффақиятларга эришди. Мамлакатда ҳозирги сиёсий вазият бутун халқнинг ЧКП теварагидаги жипслиги билан, меҳнаткашлар унинг сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганлиги билан, ишчилар синфи жанговар авангардининг раҳбарлик роли ва обрў-эътибори эътироф қилинаётганлиги билан характерланади.

ЧКПнинг XVI съезди 6-беш йиллик муваффақиятли бажарилганини қайд этди ва 7-беш йилликка мўлжалланган мураккаб вазифаларни муҳокама қилди, дунёда хом ашё, ёқилғи ва энергия нархи ошганлиги муносабати билан вужудга келган қийинчиликларни бартараф этиш йўлларини белгилади. Съезд ишлаб чиқаришни интенсивлаш, ижтимоий меҳнатнинг иқтисодий самарадорлигини ошириш йўлини қабул қилди. 7-беш йиллик Чехословакия машинасозлигининг даражасини янада оширишда, электроника, химия, пўлат ишлаб чиқариш ва бошқа шу каби илғор тармоқларни ривожлантиришда муҳим марра бўлиб қолиши лозим.

ЧКПнинг XVI съезди ишида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС делегацияси иштирок этди.

Чехословакия коммунистларининг анжумани ва бутун чехословак халқи КПССга ва совет халқига нисбатан астойдил қардошларча дўстлик туйғуларини намойиш этдилар. ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак съездда сўзлаган нутқида Совет Иттифоқи билан ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан иттифоқ ва ҳамкорликни чуқурлаштириш «ЧССР ташқи сиёсатининг негизи» эканини айтди. ЧКП билан КПССнинг марксча-ленинча иттифоқини мустаҳкамлаш шу ҳамкорликнинг ўзагидир. Чехословакия коммунистлари, Чехословакия халқи, деб таъкидлади Г. Гусак, Совет Иттифоқининг социализм таянчи, бутун дунёдаги жамики революцион ва тараққийпарвар ҳаракатларнинг таянчи, тинч ривожланиш умиди ва кафолати сифатидаги ролини юксак қадрлайдилар.

Биринчи Май, Ғалаба куни, Совет Армияси Чехословакияни фашистлар асоратидан озод қилган кун, республиканинг миллий байрами бўлиб қолган мака шу кун социализм ғояларига содиқликнинг, иккинчи жаҳон уруши вақтида жасорат кўрсатган, беҳисоб қурбонлар берган совет халқига миннатдорчиликнинг яхлит намойишига айланиб кетмоқда. Чехословакияни озод қилиш вақтида ҳалок бўлган совет жангчиларининг барча ёдгорликлари ёнида мана шу май кунлари фахрий қоровуллар саф тортмоқда. 36 йил муқаддам совет жангчиси ёки Прага қўзғолонининг қатнашчиси ҳалок бўлган ҳар бир жойда — одамлар кам ўтадиган тор кўчаларда ҳам, хиёбончаларда ва ҳатто деворлар ёнида ҳам жажжи пионерлар тантанали сукунат сақлаб турганига кўзингиз тушади. Болалар бир-бирларининг ўрнини кетма-кет алмаштирадилар, бир вақтлар қаҳрамонларнинг қутлуғ қони тўкилган тош устига гулдасталар қўйилади.

Л. ЛАТИШЕВ,
ТАСС мухбири.
ПРАГА.

ҚЎШИЛМАСЛИК ҲАРАКАТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Қўшилмаслик ҳаракати тинч-тотув яшаш сиёсатини мустаҳкамлашда, кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришда, янги уруш оловини ёқувчиларга қарши курашда янада кўпроқ қатъий роль ўйнаши мумкин, деди Деҳлида Ҳиндистон миллий конгресс ҳукмрон партиясининг бош секретари, парламент депутати, профессор Ш. С. Мохопатра. У Ҳиндистон қўшилмаслик ҳаракати институти ташкил этган семинарда «Қўшилмаслик ҳаракатининг шу кундаги вазифалари» тўғрисида лекция ўқиди.

АҚШ ҳукуматининг Покистонга энг замонавий қурол-яроғ етказиб бериш тўғрисида яқинда қабул қилган қарори Ҳиндистоннинг қўшилмаган давлат сифатидаги миллий манфаатларигагина қарши бўлиб қолмай, шу билан бирга умуман қўшилмаслик ҳаракатига ҳам қарши бевосита қаратилган карордир, деди у. Покистон президенти Зиёул Ҳаққа бир томондан, ўзининг мамлакат ичкарисида путурдан кетиб қолган мавқеини мустаҳкамлаб олиш учун, иккинчи томондан эса, Ҳиндистонга қарши яна агрессия бошлаш учун мана шу қурол керак бўлиб қолди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

СОФИЯ. Плевен нефть химияси комбинати фойдаланишга топширилганидан буён бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми қарийб икки баравар кўпайди. Болгария — Совет ҳамкорлиги самараси бўлган бу корхона шу кунларда ўзининг ўн йиллигини нишонлади.

ПАРИЖ. Бу ерда «Бу сиёсий қотиллик», «Тэтчер хонимнинг қўли қонга беланган», «Йўқолсин Британия мустамлакачилиги», «Ольстер ғалаба қилади — Ольстерга озодлик берилсин» деган шиорлар остида Шимолий Ирландияда Лондоннинг репрессив сиёсатига қарши оммавий норозилик намойиши бўлиб ўтди. Бу репрессив сиёсат Шимолий Ирландия халқининг граждан ҳуқуқлари учун курашчиси Р. Сэндснинг ҳалок бўлишига олиб келди.

НЬЮ-ЙОРК. Бермуд оролларида давлат ва хусусий компанияларнинг хизматчиларидан 6 минг кишининг забастовкаси уч ҳафтадан кўпроқ вақтдан буён давом этмоқда. Меҳнаткашлар иш ҳақининг оширилишини ва турмуш шароитларининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Забастовка натижасида жаҳондаги энг йирик курортлардан бири бўлган Бермуд оролларида мавсум айни қизғин бир пайтда меҳмонхоналар ёпиб қўйилган. Авиация ва денгиз портлари ишламаяпти. (ТАСС).

ДАЪВАТГА БИНОАН

Ўнинчи майгача Жаҳон Тинчлик Кенгашининг даъватига биноан Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун кураш ҳафталиги ўтказилади.

ПРАГА

ЧССР меҳнаткашлари Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун кураш ҳафталиги муносабати билан КПСС XXVI съезди минбаридан янграган тинчлик ташаббусларини якдиллик билан қўллаб-қувватлайдилар, Европада ҳарбий тайёргарликларга, иғвогарликларга ва халқаро кескинликнинг кучайтирилишига қарши кенг кўламда олиб борилаётган норозилик ҳаракати билан тўла бирдамлик изҳор этадилар, дейилади Чехословакия тинчлик комитети, Чехословакия антифашист курашчилари иттифоқи ва Европа хавфсизлиги учун кураш Чехословакия комитетининг қўшма баёнотида.

Бизлар «чекланган ядро уруши» тўғрисида сафсатабозлик қилаётган империалистик штабларнинг турли концепцияларини рад этамиз, деб таъкидланади ҳужжатда.

БЕРЛИН

80-йилларда қуролсизланиш сари кескин бурилишга эришиш зарур, деди Европада хавфсизлик учун кураш ГДР комитетининг бош секретари В. Фернер «ГДР овози» радиостанцияси мухбири билан суҳбатда. КПСС XXVI съездида ўртага қўйилган тинчлик программаси Европа жамоатчилиги доираларида қизғин муҳокама қилинмоқда. Ғарб мамлакатларининг вакиллари айрим масалаларга ёндашишдаги баъзи тафовутларга қарамай, совет тинчлик таклифлари қуролланиш пойгасини жиловлаш йўлини кўрсатиб беради, деб ишонч билдирмоқдалар.

БУДАПЕШТ.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун кураш Венгрия миллий комитети президиумининг Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун кураш ҳафталиги муносабати билан берган баёнотида қуйидагилар айтилади: КПСС XXVI съезди эълон қилган тинчлик таклифлари халқаро кескинликни юмшатишга, ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга ва мулоқотларни давом эттиришга, ўзаро фойдали муносабатларни ривожлантиришга хизмат қилади. Тинчлик таклифлари Хельсинкида бошланган жараённи давом эттириш, Мадриддаги учрашувни муваффақиятли тугаллаш, Европада ҳарбий кескинликни юмшатиш ва қуролсизланишга бағишланган конференция чақириш тўғрисида қарор қабул қилиш имкониятини очиб беради.

(ТАСС).

ИСПАНИЯДАГИ ВАЗИЯТ

МАДРИД, 7 май. (ТАСС). Террорчиларнинг янги жинояти натижасида Испаниядаги кескин вазият баттар мушкуллашди. Бутун Испания пойтахтининг марказида граната портлашидан Испания қиролининг бош ҳарбий маслаҳатчиси генерал-лейтенант Х. де Валенсуэла оғир жароҳатланди. У билан бирга машинада бораётган ёрдамчиси ва шофёр солдат ҳалок бўлди. Яқин атрофдан ўтиб бораётган ўн уч йўловчи яраланди.

Мадридда генерал Гонсалес де Суса ўлдирилгандан кейин орадан атиги уч кун ўтиши билан экстремист унсурлар қилган мана шу янги хуруж муносабати билан ҳукумат бошлиғи Леопольдо Кальво Сотело мамлакатдаги аҳволни қирол Хуан Карлос билан муҳокама қилди.

Бу ерда мамлакатдаги тўрт асосий сиёсий партия — Испания Социалистик ишчи партияси, Испания Коммунистик партияси, Демократик марказ иттифоқи ва Халқ уюшмаси вакилларининг Испаниядаги етакчи касаба союзлари — Меҳнаткашлар умумий иттифоқи ва ишчи комиссиялари раҳбарлари иштирокидаги шошилинч кенгаши бўлиб ўтди. Учрашувда терроризмга қарши курашнинг биргаликдаги тадбирлари муҳокама қилинди.

Испаниянинг асосий сиёсий партиялари вакиллари экстремистларнинг иғвогарликлари диктатура режимини қайта тиклашга интилаётган реакцияга қўл келишини огоҳлантириб айтдилар. Қуролли кучларнинг олий офицерларини нишонга олаётган террорчилар иғвогарлик қилиб, армияни давлат тўнтариши ўтказишга ундамоқдалар, деб таъкидлашди учрашув қатнашчилари.

САЛЬВАДОР. **Ватанпарвар кучларнинг курашини бостиришга ва халқни қўрқитишга уринаётган реакцион хунта жазо чораларини кучайтирмоқда.**

Суратда: Сан-Сальвадордаги контроль-пропуск пунктида.

АП — ТАСС телефотоси.

ЭЪЛОН ҚИЛИНМАГАН УРУШ

Америка матбуотида пайдо бўлаётган хабарларга қараганда, Қўшма Штатлар афғон халқига қарши эълон қилинмаган уруш миқёсларини кенгайтирмоқда, бунинг учун Афғонистон территориясига юборилаётган босмачи тўдалардан фойдаланмоқда.

Афғонистон аксилинқилобчиларининг Покистон шимоли-ғарбидаги лагерларига бориб келган америкалик журналистларнинг далолат беришича, газандалар «мокисимон операциялар» тактикасини кенг қўлламоқдалар. Американлик маслаҳатчилар лагерларга келганларидан кейин улар мана шу тактикани ишга сола бошладилар. Чунончи, «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар қилишича, Пешовар яқинидаги мана шундай бир лагердан ой сайин қўпорувчилик ва жабр-зулм ҳаракатлари қилиш учун юз кишилик группа Афғонистон чегарасини бузиб ўтмоқда. «Дам олиш» учун қайтиб келган газандалар ўрнига навбатдаги группа юборилмоқда.

Кейинги вақтларда, деб уқтиради «Нью-Йорк таймс» газетаси, газандалар асосан — Америка ва Хитойда ишлаб чиқарилган янги қурол-яроғларни олдилар. Улар Американинг 45 калибрли автомат милтиғидан тортиб, танкка қарши ва самолётга қарши отиладиган ракеталаргача бўлган ҳар қандай турдаги қуролни олишлари мумкин. «Каунтерспай» журналининг хабар қилишича, қурол-яроғларнинг баъзи турлари, шу жумладан реактив гранаталар ва оғир пулемётлар гарчи шу мамлакатга Америка етказиб бераётган ҳарбий анжомларнинг бир қисми бўлса ҳам, улар Мисрдан келтирилмоқда.

Шуниси характерлики, АҚШнинг давлат арбоблари Вашингтоннинг Афғонистонга қарши эълон қилинмаган урушга бош қўшаётганини яшираётганлари йўқ.

Яқинда улар босмачи галаларнинг бошлиқлари С. Ғилоний билан Ҳ. Арубини иззат-икром билан кутиб олганликлари, жумладан, Вашингтоннинг жиноий режаларини фош этади. Бу каллакесарлар АҚШ давлат департаменти ва конгрессининг раҳбар арбоблари билан музокара олиб борганларидан кейин, қурол-яроғ ва ўқ-дори етказиб бериш масаласини кўтарганликларини ҳамда АҚШга қилган визит натижаларидан мамнун эканликларини ошкора баён этдилар.

(ТАСС).

Нью-Йорк.

ЖАНГ МАЙДОНИДА ЧИЗИЛГАН РАСМЛАР

Совет халқининг оммавий жасорати туфайли Улуғ Ватан урушида фашизм мажақлаб ташланди. Инсониятни фашизм вабосидан қутқариб қолишнинг жуда катта ва оғир юки совет кишилари зиммасига тушди. Уларнинг мардлиги, жасорати, сабот-матонати ва бардоши Ватан меҳри ва Коммунистик партия ишига садоқатдан келиб чиқади.

Собиқ жангчилар уруш эпизодларини ҳамон унутмайдилар, шиддатли жангларда қурбон бўлган қуролдош дўстлари хотирасини қалбларда сақламоқдалар. Ана шу жангларда бевосита иштирок этган рассомларнинг бўш вақтларида чизган суратлари, эскизлари ҳам ўша жанглардан хотира, совет кишилари жасоратига ёдгорликдир.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти фронтчи рассомларнинг жангоҳларда яратган асарларини альбом-китоб қилиб чиқариб хайрли иш қилди. Унга «Жангларда чизилган расмлар» деб ном берилган.

Леонид Ильич Брежнев «Кичик ер» асарида бундай деб ёзган эди: «Новороссийск учун бўлган жанглар ўтган уруш тарихига совет кишиларининг ғалабага букилмас иродаси, жанговар жасорати ва матонатининг, Ленин партиясига, социалистик Ватанга чексиз садоқатининг намуналаридан бири сифатида киради». Борис Жуковнинг «Новороссийск томонга», «Новороссийск, 1943 йил сентябрь», «У. Куников отряди десантчилари» каби асарлари Леонид Ильич Брежневнинг асарига иллюстрация тарзида натурадан чизилгандек туюлади.

Альбомга ўзбекистонлик фронтчи рассомлар Б. Жуков, В. Петров, С. Абдуллаев, Ҳ. Раҳмонов, Ў. Тансиқбоев, В. Рождественский, И. Ушинский, В. Чубуков чизган расмлар киритилган.

Ёзувчи Борис Пармузин китобга ёзган сўзбошида бевосита жанг майдонларида солдатлар жасоратини абадийлаштирган рассомлар ҳақида қисқача маълумот бериб гина қолмай, ҳарбий саркардаларнинг рассомларга, уларнинг ишига муносабатлари, ғамхўрликлари ҳақида ҳам қизиқарли маълумотлар келтиради.

Уруш тугагач, рассом Вениамин Чубуков ҳарбий жиноятчилар тўғрисида расмлар циклини яратди ва уларни Совет Иттифоқи Маршали Георгий Константинович Жуковга юборди. Маршал жавоб хатида бундай деб ёзган эди: «Юборган расмларингиз учун миннатдорчилигимни қабул қилинг... Уларни ёшларимизнинг эътибори учун айрим брошюра тарзида нашр этиш фойдали бўлади деб ўйлайман, ёшларимиз совет халқи ўз социалистик Ватанини ҳимоя қилиб, одам башарасидаги қандай ҳайвонлар билан жанг қилганини билишлари керак». Нашриёт Улуғ Ватан уруши жанг майдонларида чизилган расмларни алоҳида альбом қилиб чиқариб, Совет Иттифоқи Маршали Г. К. Жуковнинг ана шу васиятини амалга оширди.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

ИЖОДИЙ ҲИСОБОТ

Бугунги кунда ўзбек опера санъатини мамлакатимизда яхши билишади. Унинг энг яхши намуналарини чет эллик театр мухлислари ҳам қизғин кутиб олишган. Шу ҳақда ўйлаганимизда кўз ўнгимизга биринчи навбатда Алишер Навоий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театри келади. Ҳа, театр, хусусан, унинг Ғулом Абдураҳмонов, Саттор Ярашев ва бошқа моҳир вокалистлари ўз ижоди билан республикамиз маданияти равнақига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Биз бу ўринда Ўзбекистон ССР халқ артисти Саттор Ярашевнинг хизматларини алоҳида таъкидламоқчимиз.

Мана ўттиз йилдирки, санъаткор театрда ишлаб, миллий опера санъатимизнинг ривожланишига актив улуш қўшиб келмоқда. Мухлислар А. Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг «Гўрўғли», «Бўрон», «Лайли ва Мажнун», «Тоҳир ва Зуҳра», «Буюк канал», «Зайнаб ва Омон», «Майсаранинг иши», «Ҳамза», «Шоир қалби», «Гулсара», «Князь Игорь», «Хоразм қўшиғи» операларини жуда яхши билишади. Бу асарларнинг аксарияти театр репертуаридан мустаҳкам ўрин олиб, мавсумма-мавсум кўрсатилиб келинган. Баъзилари бугунги кунда ҳам муваффақият билан ижро этилмоқда. Саттор Ярашев юқорида қайд қилинган операларнинг кўпида бош ролларни талқин қилди. Бетакрор овози билан ажралиб турадиган артист ҳар бир роль устида тинмай ўқиб-ўргангани, изланганини туфайли бирдай зафар қуча билди. Вокалист ижросига, талқинига хос характерли бош хусусият шундаки, у либретто «кўрсатмалари»гагина таяниб қолмайди. Балки, шу мавзу билан алоқадор манбалардан, жаҳон ва рус классик опера санъатининг моҳир намояндалари тажрибасидан унумли фойдаланади. Оқибатда ўзига хос, оригинал ижрога эришади. Шу сабабли ҳам санъатшунослар тилида «Саттор Ярашев услуби», «Саттор Ярашев талқини» деган иборалари тез-тез эшитамиз. Бу катта эътироф, албатта.

Халқ эътирофини қозонган, унинг меҳри-муҳаббати илҳоми билан ҳамон баракали, ибратли ижод қилаётган Саттор Ярашев айни вақтда муаллим ҳамдир. У бир неча йилдан буён А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институтида ёшларга таълим бериб келаётир. Унинг таълим ва маслаҳатларини олиб, институтдан учирма қилинган ўнлаб ёшлар бугунги кунда республикамиз театрларида муваффақиятли ишлашаётир.

Бугун А. Навоий номидаги Катта театрда Саттор Ярашевнинг ижодий кечаси бўлади. Кечани театр мухлислари қизғин кутиб олишмоқда. Чунки, таниқли санъаткор репертуаридаги энг яхши номерларни ижро этади, айни вақтда ёш шогирдларининг программасини кўрсатади.

С. ЙЎЛДОШЕВА.

СПОРТ

ЧИМ ХОККЕЙ:

САМАРҚАНД СПАРТАКЧИЛАРИ МАВСУМИ

БУГУН ЭРКАКЛАР ОЛИЙ ЛИГА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИ БАЙРОҒИ КЎТАРИЛАДИ

Ўзбекистонда яшил майдон узра чавгон ўйнатиш баҳслари йил сайин оммавийлашмоқда. Республика командалари мамлакат чемпионатлари, республика биринчиликлари ва қуйи коллективлар ўртасида ўтказилаётган мусобақаларда куч синашмоқдалар. Бир кун бурун аёллар олий лига командалари ўртасида мамлакат 3-чемпионати бошланди. Бу сафар хоккейчи қизларнинг ўн командаси иккига бўлиниб, саралаш ўйинларини ўтказишади. Кейин кучли олти команда ўртасида икки даврали ўйин ўтказилиб, чемпион аниқланади. Икки марта мамлакат чемпиони — «Андижанка» қизлари «Связист» (Олмаота), «Крилья Советов» (Москва), «Таураc» (Шауляй) ва «Колось» (Борисполь) коллективлари билан бир группада куч синашмоқда.

Хоккейчи йигитлар бугун мамлакат 12-чемпионатини бошлайдилар. Бу йилги мавсумда «Андижанец», «Старт» (Ленинск) коллективлари қатори биринчи марта самарқандлик спартакчилар ҳам баҳслашадилар. Қуйида Самарқанд области бўйича мухбиримизнинг спартакчилар устози Виктор ФЕДУЛОВ билан суҳбатини эътиборингизга ҳавола этамиз.

— Қадимий ва навқирон шаҳар Самарқандда чим хоккей бўйича «Спартак» командасининг олий лигачилар сафига қўшилганидан беҳад мамнунмиз. Зеро бундай шарафга муяссар бўлиш осон кўчмади. Физкультура ва спортга алоҳида эътибор берилаётган бир пайтда командамиз мавқеини сақлаб қолиш учун астойдил ғайрат кўрсатишга тўғри келди...

Командамиз 1978 йилда СССР чемпиони бўлган болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг умидли хоккейчиларидан тузилган. Область партия комитети, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети ана шу коллективни мустаҳкамлаш, моддий-техника базасини яхшилашга амалий ёрдам кўрсатдилар.

Хоккейчиларимиз учрашувларда ҳужумкорликка зўр беришга ҳаракат қилдилар. 1979 йилги баҳслар мамлакат чемпионатининг биринчи лигасига йўлланма олиш ҳуқуқини берарди. Буни яхши билган йигитларимиз кўтаринки руҳда тўп суриб, мақсадга эришдилар. Ўтган йили Москванинг «Фили» командасидан дарвозабон И. Головачев, Калининграднинг «Вимпел» коллективи ҳамда СССР терма командаси составида ўйнаган моҳир хоккейчи В. Ветчиновларнинг спартакчилар сафига қўшилиши айни муддао бўлди. Ёшларимиз ана шу тажрибали хоккейчиларга эргашдилар. Коллективда аҳиллик, ўзаро ҳамкорлик муҳити вужудга келди.

Учрашувларда хоккейчиларнинг бир-бирларини қўллашлари яхши самара бера бошлади. Мақсадимиз биринчи лигада мавқени мустаҳкамлаб туриб, совринли ўринлардан бирини эгаллаш эди. Хоккейчиларимизнинг пешқадам бўлиб олишларида Бухоро командаси билан ўтказилган учрашув ҳал қилувчи роль ўйнади. Мазкур команда билан бўлган такрорий учрашувда «олтин» очко қўлга киритилдики, бу билан команда фаолиятида кескин бурилиш юз берди. Шундан кейин Ленинграднинг «Волна», Душанбанинг «Хосилот» командаларини мағлубиятга учратиб, биринчи ўринга кўтарилдик. Ана шу тариқа олий лигага асосий талабгор коллективлардан бири бўлиб қолдик. Чемпионат якунланишига икки тур қолганида 53 очко тўплаб, муддатидан олдин олий лигачилар сафига йўлланма олдик.

Самарқандлик ёш хоккейчиларнинг бу ғалабаси албатта таҳсинга лойиқ. Лекин муваффақият зиммамизга масъулият юклайди. Биз мастерлар даврасидаги биринчи мавсумда мухлислар ишончини оқлашимиз зарур. Буни яхши билган командамиз аъзолари мавсумга пухта ҳозирлик кўрдилар. Машқларга зўр бериш билан ўртоқлик учрашувларида чавгон ўйнатиш маҳоратини оширишга ҳаракат қилишди. Замонавий чим хоккейнинг назарий ва амалий томонларини яхши эгаллаган ҳолда мароқли ва мазмунли ўйинлар кўрсатишга эътибор қилинмоқда.

Хоккейчиларимиздан И. Алимуҳамедов, Ш. Илесов, В. Егоров, В. Самогулов, Р. Исохўжаев ва У. Жалиловлар СССР ёшлар терма командасининг аъзолари ҳисобланади. Яқинда улар социалистик мамлакатлар кубоги учун ўтказилган учрашувларда муваффақият қозонишди. Самарқандликлар СССР терма командасининг бош совринни қўлга киритишига ўзларининг муносиб улушларини қўшдилар. Чемпионат арафасида Самарқандда мастерлар командалари ўртасида учрашувлар ўтказилди. Чемпионатга тайёргарлик тарзида ўтказилган бу мусобақада вакилларимиз кучли олти команда қаторидан жой олдилар. Шунингдек, Москвада ўтказилган Бутуниттифоқ турнири спартакчилар учун ўзига хос сабоқ бўлди.

Хуллас, самарқандлик спартакчилар олий лигачилар сафида дастлабки мавсумни муваффақиятли ўтказишга шай бўлиб турибдилар. Хоккейчилар мавсум синовларидан ўтиб, мавқеларини мустаҳкамлаш билан мухлисларни мамнун этишга ҳаракат қиладилар. Биз биринчи учрашувни ўз майдонимизда Новосибирскнинг «Сибсельмаш» коллективи билан ўтказамиз.

А. ДИЛМУРОДОВ.

ВОҚЕАНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

СОЛДАТ ЖАСОРАТИ

Яқинда Қоракўл район «Правда» колхозидаги ўрта мактабга шу билим юртининг собиқ ўқувчиси, ўн тўққиз ёшли солдат Ёмғир Ганжиевнинг номи берилди.

Хўш, бунинг боиси нимада? Воқеа бундай бўлган эди. 1979 йилнинг декабрида Ёмғир жонажон Ватан олдидаги жанговар бурчини ўташ учун Совет Армияси сафига чақирилди. Шунда у ўз ҳамқишлоқлари, қариндош-уруғларига, «Сизларнинг ишончингизни ҳалол хизматларим билан оқлайман», — деб йигитлик сўзини берган эди. Шундан кейин Ёмғир Ганжиев хизмат қилаётган «Н» қисм қўмондонлигидан бирин-кетин раҳматномалар кела бошлади. Ёмғир ҳарбий хизматни ўташда кўпчилик сафдошларига ўрнак бўлди.

1980 йилнинг 10 август куни. Ёмғир бўлинмада одатдаги машғулотни ўтаётган эди. Шу пайт ҳарбий қисмда тревога эълон қилинди. Унча олис бўлмаган уй-жой кварталида кучли ёнғин чиққанлиги маълум бўлди. Ўтюрак солдатлар ҳодиса юз берган жойга зудлик билан етиб боришиб, ўт билан юзма-юз олишдилар. Аммо ёнғин юқори кучланишли электр линиялари ва газ қувурларига ўта бошлади. Оддий совет солдати Ёмғир Ганжиев ўзининг уч нафар сафдоши билан зўр ғайрат кўрсатиб аланга йўлини тўсдилар. Шу пайт олов ичида қолган хоналарнинг бирида ёш боланинг чинқироқ овози эшитилди. Ёмғир ўйлаб ўтирмай ўзини олов ичига отди ва бекилиб қолган эшикни тепиб, синдириб очиб хонанинг ичкарисидан Вася Миронюк исмли уч яшар болани олиб чиқди. Бўлинма капитани Ю. Ермаковга болани узатди.

Шу пайт кутилмаганда газ баллони портлаб, ҳозиргина болани қутқазган уйнинг шифти ўпирилиб кетди. Электр линияси эса узилиб Ёмғир устига тушди. Ёмғир Ганжиевни қутқариш учун қуролдошлари қилган ҳаракат наф бермади. Довюрак солдат, комсомол аъзоси Ёмғир Ганжиев қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Кабарда-Балқар область партия комитети тавсияси билан Ёмғир Ганжиев вафотидан сўнг Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланди. У ўқиган билим юртига унинг номи берилди. Ёмғир Ганжиевнинг жасорати кўпчилик ёшлар учун ибратлидир.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

11—17 МАЙ

11 МАЙ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Чол ибн Хаттоб. Бадиий фильм. 11.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.45 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.50 — Н. Асеев поэзияси. 16.30 — Бил ва уддала. 17.15 — Объектив. 17.45 — Концерт. 18.10 — Телестадион. 18.45 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Концерт. 19.25 — Сиз яратган боғ. 19.55 — Беш йиллик ва коллектив. 20.25 — Рекорд. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — СССРда халқаро музикали фестивалнинг якунловчи концерти. Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

17.50 — Мультфильм. 18.00 — Ўсмирлар учун эшиттириш. 18.30 — Ешлик. 19.00 — Стоматологларнинг VII Бутуниттифоқ съезди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Композитор Э. Нальбандов қўшиқлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Палиастоми кўли. Фильм. 21.00 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 22.25 — Оламда нима гап. 22.40 — Ватангадолар. Бадиий фильм. 1-серия.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Уй ёнида стадион. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Олий математика. 21.20 — Ҳужжатли фильм.

12 МАЙ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Олга, болакайлар. 10.50 — Болалар учун фильм. 12.10 — Фильм-балет. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Концерт. 16.20 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 17.20 — Олимпиада иншоотларининг архитектураси. 18.00 — Руминия Социалистик Республикаси халқ чолғу оркестрининг концерти. 18.30 — Ҳунар-техника таълими билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатилади. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — Узун кунлар, қисқа ҳафталар. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қувноқ йигитлар. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Футбол шарҳи.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Мультфильм. 19.00 — Жонажон ўлка. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 22.25 — Ватангадолар. Бадиий фильм. 2-серия.

II

18.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 19.10 — Минг йиллар оша алоқа. 19.30 — Эстетика асослари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Назарий механика.

13 МАЙ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Узун кунлар, қисқа ҳафталар. Бадиий фильм. 1-серия. 11.10 — «Спартак» балетидан адажио. 11.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Жонажон табиат. 16.30 — Рус тили. 17.00 — Концерт. 17.55 — Горнчилар, қаердасиз? 18.25 — Бауманликлар. 18.55 — Фильм-концерт. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.20 — Узун кунлар, қисқа ҳафталар. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Камалак. 23.45 — Дунё воқеалари. 24.00 — Жаҳон велопойгаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Фонарик. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.20 Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Ёш куч. 19.00 — Афғонистон курашмоқда, Афғонистон ғалаба қозонади. 19.30 — Ахборот. 19.45 — КПСС XXVI съезди қарорлари асосида фанни ривожлантиришнинг актуал проблемалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.20 — Пилла бойлигимиз. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Динамо» (М) — «Пахтакор». Танаффусда — Оламда нима гап.

II

18.40 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 19.10 — Телефильм. 19.30 — Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари — социалистик мусобақа ташаббускорлари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Эстетика асослари. 20.50 — Алкоголизмнинг зарари ҳақида фильм.

14 МАЙ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Узун кунлар, қисқа ҳафталар. Бадиий фильм. 2-серия. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 11.35 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Чехословакия Компартиясининг 60 йиллигига. 15.15 — Шахмат мактаби. 16.25 — Концерт. 17.10 — Гандбол. ЦСКА — Буревестник. 17.40 — Орлёнок. 18.25 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 20.20 — Футбол. Европа кубок эгалари кубоги учун. «Динамо» (Тб) — «Карл Цейсс» (ГДР) 21.30 — Время. 22.05 — Останкино концерт студиясида. 23.50 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Диққат, табиат. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Космосга парвоз. 18.20 — Пионерларнинг «Дружба» тўрт кураши. 18.45 — Ёшлик. 19.15 — Темир йўл хавфли зона. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон санъат усталари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон санъат усталари эшиттиришининг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.35 — Қирол ҳомийлари. Бадиий фильм. 1-серия.

II

18.40 — Кнопка. Фильм. 19.10 — Она тили. 19.40 — Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 — Волга сувенири. 20.30 — Физика. 21.30 — Новеллалар театри.

15 МАЙ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.15 — Рекорд. Бадиий фильм. 11.20 — Концерт. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Моҳир қўллар. 16.40 — А. И. Гончаров ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 17.25 — Спортчилар синфи. 18.05 — Москва комсомолининг ишлари. 18.35 — Концерт. 19.00 — Мамлакат далаларида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — И. Дунаевский қўшиқлари мавзуларига ёзилган фантазиялар. 20.05 — Бетховен — ҳаётининг кунлари. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. ЦСКА — «Торпедо» (М). Танаффусда — Дунё воқеалари. 23.45 — Жаҳон велопойгаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Хакассия. Фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Замандас. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Тошкент тароналари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 20.20 — Бахмал этюдлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ижод гулшани. 21.30 — Время. 22.00 — Дунё воқеалари. 22.30 — Қирол ҳомийлари. Бадиий фильм. 2-серия.

II

18.40 — Осойишталик бўлмайди. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Математика. 21.20 — Музикали фильм.

16 МАЙ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — Катта секстет. 10.25 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.55 — Ота-оналар, сизлар учун. 11.25 — Халқаро музейлар куни. 12.00 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.30 — Спортлото. 12.40 — Ихтирочилар конкурси. 13.35 — Советлар ва ҳаёт. 14.05 — Концерт. 14.40 — Жасорат. 15.10 — Дунё воқеалари. 15.25 — Онам мени бахтли қилиб туққан. Бадиий фильм. 16.40 — Ҳайвонот оламида. 17.40 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.10 — Жаҳон ва Европа чемпионлари СССР хоккей терма командаси билан Останкинонинг қишлоқ боғида учрашув. 19.10 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 19.55 — Концерт. 20.05 — Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.05 — Альпларда қорли карнавал.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар. 10.50 — Фильм-балет. 11.55 — Ангренликлар беш йиллик зарбдор вахтасида. 12.25 — Театр учрашувлари. 13.45 — Ота-оналар университети. 14.15 — Спорт программаси. 15.15 — Жанговар постда. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Юлдузча. 19.10 — Қалбларда баҳор. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Мультипанорама. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм. 21.00 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвадор программаси. 22.25 — Қирол ҳомийлари. Бадиий фильм. 3-серия. 23.25 — Спорт оҳанглари.

17 МАЙ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.05 — Ҳужжатли фильм. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Спектакль. 16.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.15 — Қалбга яқин қўшиқлар. 18.00 — Халқаро панорама. 18.45 — Концерт. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Камалак. 20.10 — Қути кўтарган қиз. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Спорт программаси. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Светофор. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Қаҳрамон ҳақида ўйлар. 14.15 — Тоғлар чорлайди. Бадиий фильм. 15.35 — Ўзбекистон спорти. 16.05 — Реклама. 16.20 — Санъат ғунчалари. 16.50 — Миниатюралар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ хўжалиги: тажриба ва проблемалар. 22.30 — Эртага премьера.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.10 — Ҳужжатли фильмлар. 11.10 — Ғалаба кунига бағишланган шеърий композиция. 11.50 — Спортлото. 12.00 — Мўъжизасиз — мўъжизалар. 13.00 — Бокс бўйича Европа чемпионати. 14.00 — Голиблар. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.45 — Полк ўғли. Бадиий фильм. 1-серия. 17.00 — Бугун ғалаба байрами. 17.15 — Концерт. 18.00 — Озодлик солдатлари. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Кино-концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР кубоги. «Спартак» — АСК (Ростов-Дон). 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Кинопублицист экрани. 11.10 — Мангу олов. 11.40 — Сўз кетидан сўз келар. 12.00 — Фильм-концерт. 12.45 — Фронтчи шоирлар меҳмонимиз. 13.20 — Қадрдон дўстлар. Бадиий фильм. 1-серия.

II.

18.05 — Фильм-концерт. 18.35 — Ғалаба кунига бағишланган от спорти байрами. 19.20 — Ахборот. 19.35 — Бугун — Ғалаба куни. 20.10 — Ахборот. 20.30 — Ёшлик. 21.30 — Время. 22.00 — Беором тун. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.25 — Бугун Ғалаба байрами. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Ёшлик. 13.00 — Ветеран ўрнаги. 13.30 — Концерт. 14.00 — Меҳнатда ҳам жангдагидек. 15.25 — Тинчлик ва бахт қўшиқлари. 16.10 — Солдат монологи. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Ветеран ҳамиша сафда. 18.30 — Музикали учрашувлар. 19.00 — Урушдан сўнг кеч соат 6 да. 19.50 — Фашизмга қарши курашда қурбон бўлганларнинг порлоқ хотираси. Бир минутлик сукунат. 20.50 — Изчил юксалиш йўлидан. 21.00 — Концерт. 22.30 — Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг талабларига биноан концерт. 23.15 — Концертнинг давоми.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/V да **Алмандар** (11.00, 15.00), 10/V да **Баланд қоядаги аёллар** (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/V да **Кулги ва лирика кечаси** (16.00, 19.30), 10/V да **Ишонмасанг ўламан,** 11/V да **Гулсара.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 9/V да **Катта цирк томошалари.** (13.00, 16.00, 19.30).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Ф. Мусажонов, Б. Ихтиёров асари М. Левиев музикаси

«ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ!»

(Музикали комедия)

Саҳналаштирувчи - режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бахтиёр ИХТИЕРОВ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эргаш ТОШМАТОВ.

Режиссёр — Н. САИДХОНОВ.

Рассом — А. Г. ЖИБОЕДОВ.

Балетмейстер — Ш. АҲМЕДОВ.

Концертмейстер — М. ФУРМАН.

Ёрдамчи режиссёр — С. ҚУРБОНОВ.

Ролларда: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номли Ўзбекистон ССР давлат мукофотининг лауреати Ҳамза УМАРОВ.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Марям ИХТИЕРОВА, Наима ПУЛАТОВА, Бахтиёр ИХТИЕРОВ, Ҳусан ШАРИПОВ, Суръат ПУЛАТОВ.

Солистлар: Шуҳрат РАСУЛОВ, Ф. АҲМЕДОВ, С. РАҲИМЖОНОВ, Ф. ФАЕЗОВ, А. МАМАРАСУЛОВ ва бошқалар.

НАБИ ҒАНИЕВ НОМЛИ ТОШКЕНТ КИНОТЕХНИКУМИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсига 10-синф маълумотига эга бўлганлар қабул қилинадилар.

Тайёрлов группалари аризалар тушишига қараб ўз ишини бошлайди.

Ўқиш учун 12 сўм тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 2-Чимбой кўчаси, 96-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-31, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01978. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 107. 14